

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon:159-490

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1972. november 9.

bb 1 . ■ növekvő érdeklődés a politikai irodalom iránt -
berei andor nyilatkozata

i r ó t m s z ó b h t a

1972. november 9.

november 11-én győzött tartják a politikai könyvnapok ki-
állításal egybekötött országos megnyitóját. az akció jellegéről,
célkitűzéséről, a megjelenő új kiadványokról berei andor, a
kossuth könyvkiadó igazgatója nyilatkozott gergely róbertnek,
az mti munkatársának.

- tizenegyedszer rendezzük meg a politikai könyvnapokat.
1962-ben még falusi politikai könyvnapok címmel indult a kiadó
vállalkozása, elsősorban a falusi, községi pártszervezetekre
épülve. alapvető célja volt - s ma is ez - a legszélesebb kö-
zönség figyelmét felhívni a marxista-leninista tartalmu politikai
és társadalomtudományi művekre. érdekes áttekinteni a 11 év
alatt megtett utat: első ízben 445 faluban és községben kaptak
külön teret a politikai kiadványok, akkor félmillió forint értékű
könyvet vásároltak. mára ez a könyvesemény elvesztette kizáró-
lagosan falusi jellegét, városokban és budapesten is rendeznek
vásárlásokkal egybekötött kiállításokat. tavaly már 2462 vidéki
és 567 budapesti pártszervezet rendezte meg a politikai könyv-
napokat, három millió forintos vásárlással.

/folyt. köv./

M

- 1 -

- ez a számadat igazolja, hogy országosan megnőtt az érdeklődés a politikai irodalom iránt. az idei könyvnapok jellegét főként három tényező határozza meg. a szovjetunió megalakulásának 50. évfordulója tiszteletére hat művet jelentetünk meg összesen százezer példányban. kiadjuk anasztasz mikojannak, a fél évszázados szovjet államról szóló irását, valamint egy kézikönyvet, amely arról szól, hogyan épül a szovjetunióban a kommunizmus. elkészül berecz jános baráti szövetségben című munkája, s új kiadásban kerül az olvasókhhoz a kisújszász-nemes jános szerzőpár műve: mit kell tudni a szovjetunióról? újra megjelenik - 1964. után - a szovjetunió kommunista pártjának története című munka, amelynek utolsó két fejezete gyakorlatilag teljesen új. ezek alaposan tárgyalják az szkp 1966. évi xxiii. évi és 1971. évi xxiv. kongresszusát. ezen kívül két-nyelvű, magyar-orosz miniatűr-könyvecskében mutatjuk be a szovjetuniót alkotó köztársaságokat.

- a politikai könyvnapok másik jellemzője petőfi sándor születése 150. évfordulójának megünneplése. öt művet adunk ki, összesen 127 000 példányban. martinkó andrás petőfi életutja című összeállításában legtöbbször maga a költő szólal meg, mások közül elsősorban a kortársak. az összeállítás képanyaga is egykoru, a terjedelmi korlátok miatt kevés, bár hiteles. végig követi a költőt otthonában, ővéi között, vidéken és városban, megmutatja egyre jobban tudatosodó politikai gondolkodását. a költő életművének a magyar történelemben, a szellemi életben és a forradalmi gondolkodásban betöltött szerepét elemzi az irodalomtörténeti intézet közreműködésével készült petőfi tüze című tanulmánykötet. az írások, amelyek petőfi élettörténetének, költői pályafutásának egyes epizódjait is bemutatják, új vonásokkal gazdagítják petőfiről alkotott képünket. petőfi életének legértékesebb mozzanatait villantja fel hunyady józsef a viharadár című művében. a miniatűr-könyvek kedvelői bizonyára örömmel fogadják majd ,, az apostol,, kiadását. petőfi e művében az utópikus szocializmusról alkotott gondolatai kapnak hangot, messze túllépve korának republikánus eszméit. a kis könyvecske illusztrációit kass jános készítette.

hangsúlyos feladatunknak érezzük a párt vezetői írásainak közreadását. ebben az évben kádár jános, focs jení, aczél györgy és biszku béla kötete után megjelenik komócsin zoltán könyve is:

„ nemzeti édekek, „internacionalista célok,, címmel.

- 1972 nemzetközi könyvév. ez arra készíti a kiadót, hogy még több emberrel szerettesse meg a könyveket.

/folyt. köv./

NA

- jelentősnek és fontosnak érezzük azt a célkitűzést, hogy olcsón és közérthetően adjuk közre a magyar és nemzetközi politikai élet eseményeiről szóló aktuális ismeretterjesztő műveket. alig egy hónappal az esemény után megjelentettük a szeptember 20-i oktatás-politikai aktiva fő referátumát és korreferátumait. a nemzetközi eseményekre való gyors reagálást igazolja hajdu jános: válaszuton az nszk című könyvének kiadása is.

- határozottan megnövekedett az érdeklődés lexikális kiadványaink iránt. a filozófiai, az esztétikai, a közgazdasági lexikon, a ki, kicsoda? című kiadvány második, illetve harmadik kiadásban jelenik meg, s újdonságként adjuk közre - a párt-történeti intézettel közös gondozásban - a munkásmozgalom-történeti lexikont, amelyről mondhatjuk, hogy világszerte újszólván egyedül álló vállalkozás. a munkásmozgalom pártjairól, szervezeteiről, személyiségeiről ad felvilágosítást és ismereteket.

- a könyvkiállításokon és vásárokon nemcsak a legújabb kiadványok lesznek kaphatók, hanem személtetjük az egész évben megjelent köteteket is. a politikai könyvnapok keretében 25 író-olvasó találkozó lesz, amelyeken többek között keresztes minály, nemeskürty istván, martinkó andrás, hunyady józsef és balázs anna vesz részt. az idei akció új vonása, hogy bekapcsolódnak a könyvtárak és a könyvértékesítő vállalatok is. kirakatok rendezésével, az ismeretterjesztés javításával igyekeznek hozzájárulni a könyvnapok sikeréhez. a szervezés és lebonyolítás oroszlanrésze ezuttal is a pártszervezetekre, illetve a kossuth sokezres könyvterjesztő gárdájára hárul. a gazdag választék és a színvonalas kiadványok mellett az is biztosítani látszik a sikert, hogy a kossuth könyvterjesztők fele tiz, illetve öt éve végzi nagy hozzáértéssel ezt a feladatot./mti/

--

bb 2. tiz éves a magyar-szovjet timföld-aluminium-egyezmény i bé ie bh la 1972. november 9.

barta éva, az mti munkatársa írja:

tiz évvel ezelőtt, 1962 november 15-én irták alá a két ország miniszterelnökhelyettesei a magyar-szovjet timföld-aluminium egyezményt. ez volt a nyitánya az iparág dinamikus fejlődésének, amely egy évtized alatt bauxitbányászatunkat és timföldgyártásunkat a nemzetközi élvonalba emelte, s ez időszakban bontakozott ki nagyobb mértékben az aluminium félkész-s készárutermelés is.

/folyt. köv./

NA

az egyezmény feloldotta azt az ellentmondást, amely bő-
sleges bauxitvagyonunk és energiaszegénységünk között fennállt
és akadályozta a hazai alumíniumipar fejlődését. a megállapodás
értelmében ugyanis a timföldet a szovjetunióba szállítjuk, ahol
olcsó villamosenergiával kohósítják, s mint alumínium jut vissza
hazánkba. évente 165 ezer tonnányi alumíniumot kapunk vissza
további feldolgozásra. ennyi alumínium hazai előállításához
egész évi villamosenergia-fogyasztásunk csaknem tíz százalékára
lenne szükség. a kormány megállapodás alapján az első timföld-
szállítmányok 1966-ban indultak a szovjetunióba, s ettől kezdve
napjainkig 67 százalékkal nőtt bauxittermelésünk, megkétszerező-
dött a timföldtermelés és 200 százalékkal emelkedett az alumínium
félgyártmányok előállítása.

a termelés növekedése szükségessé és egyben lehetővé tette,
hogy jelentős anyagi bázist biztosítsunk e fontos iparág fej-
lesztéséhez, bővítéséhez. új bányákat tártak fel a bakony-
ban, bővült az ajkai timföldgyár és az alumínium-kohó, létre-
jött legnagyobb alumíniumfeldolgozó üzemünk, a székesfehérvá-
ri könnyűfémű is.

igy a mennyiségi növekedés mellett jelentős minőségi vál-
tozás is bekövetkezett, hiszen a két ország közötti megállapodás
lehetővé tette a bauxit-vagyonnal arányos méretű félkész- és
készárúipar kialakítását, az egészséges szerkezetű hazai alu-
miniumipar megteremtését. ennek következménye, hogy az alu-
minium ma már nem hiánycikk a belföldi fogyasztásban, megvalósult
a termékek tartós kínálata a magyar piacon. ez a tény megmutat-
kozik a fogyasztásban is. 1962-ben Magyarországon az egy főre
jutó alumíniumfogyasztás 4,3 kilogramm volt, 20-50 százalékkal
alacsonyabb, mint az alumíniumiparral rendelkező fejlett országok-
ban, az elmúlt év végén pedig már meghaladta a 10,3 kilogrammot,
s ezzel megközelítette a fejlett nyugati országok színvonalát.
lehetővé tette a hazai csomagolás fejlesztését: az alumínium-
fóliagyártás és alkalmazás rekord idő alatt megvalósult és el-
terjedt. igen népszerűek az alumínium-konténerek is. egyre inkább
tért hódít ez a könnyű fehér fém az építőiparban, ahol különböző
nyílászáró szerkezeteket készítenek belőle. gyorsan összeszerel-
hető, tetszetős kivitelben már hűtőházakat, tárolókat is készíte-
nek az alumíniumpanelekből, amelyek a könnyűszerkezetes program
megvalósításának elengedhetetlen kellékei lettek. ugyanakkor
fontos szerepet kaptak a járműprogramban is, öntvényekként,
karosszéria-elemekként kerülnek az autóbuszokba, teherautókba.

/folyt. köv./

az egyezmény által új lehetőségek születtek, amelyek ki-
aknázására a kormány az alumíniumipar fejlesztését központi fej-
lesztési program rangjára emelte. a távlati tervek szerint 1985-
ben bauxitból évi 3 millió tonnát, timföldből 830 ezer tonnát és
alumínium félgyártmányból 260 ezer tonnát gyártunk. ebben az
óriási növekedésben az alumínium-előállítás valamennyi részipar-
ra jelentős feladatot kapott. a bakony hegységben, ahol a leg-
nagyobb készletű bauxitbányáink találhatóak, újabb bányák nyitá-
sára kerül sor, s csaknem kizárólag ezek adják majd a szükséges
több mint félmillió tonna többletet. izamajorban, deákipusztán
és halimbán már megkezdték az új bányák nyitási munkálatait.

az egyezmény bővítésének egyik alapfeltétele a timföld-
termelés fejlesztése, ennek keretében épül az új ajkai tim-
földgyár, amely 240 ezer tonnás évi termelésével egyik fontos vég-
rehajtója az együttműködésben vállalt kötelezettségeknek. tovább
fejlődik az alumínium készárutermelés és felhasználás is, 1985-
ig várhatóan megháromszorozódik.

a nagyszabású tervek csak a műszaki fejlesztésre és a ku-
tatásra támaszkodva valósíthatók meg. ezért az alumíniumipari
kutatási programot kormány szintű tudományos programmá emelte a
minisztertanács határozata. a szerteágazó tudományos feladatokat
konceptió fogja össze, s kilenc kutató intézetben kezdték meg
a nagyszabású tudományos munkát. az alumíniumgyártás folyamatainak
sajátossága szerint két fő témában dolgoznak. a bauxitbányászat
további korszerűsítésére megszervezik a szűk kamra- és pászta-
fejtések teljes gépesítését. a meglévő technológiát fejlesztik
tovább a timföldgyártásban és az alumíniumkohóknál is. mindez
a tudományos munka hazai szellemi kapacitáson és a hazai tapasztal-
atokon alapszik. a készárutermelés fejlesztéséhez azonban
már igénybeveszik más országok tapasztalatait is: a feldolgozás-
nál elsősorban francia eljárásokat alkalmaznak.

a korszerű technológiák megvalósításához jól képzett szak-
emberekre van szükség, ezért a vegyipari technikumokban és
a vegyipari egyetemen kibővítik az oktatási tematikát és az alu-
minium fizikai, kémiai, mechanikai tulajdonságainak ismertetése
mellett megkezdik az alumíniumgyártás és feldolgozás technológi-
ájának oktatását is./mt1/

..-

- 5 -

bb 3. új áruházak, élelmiszerboltok budapest munkáskerületei-
ben

i hi pá zs bh l a

1972. november 9.

a budapesti tanácsok következő évekre szóló kereskedelem-
fejlesztési programja a munkáskerületek üzlethálózatának számot-
tevő gyarapítását, kulturáltabb eladási, korszerűbb árukezelési
módszerek kialakítását irányozza elő.

félgömb alakú husáruházat

létesít a kőbányai közért a mázsa téri piacon. a több mint 300
négyzetméter alapterületű áruházat nálunk eddig még nem alkalma-
zott építési technológiával, felfújt fóliák alkalmazásával
készítik majd el. az épület legnagyobb magassága 7 méter, az
alapkör sugara 10 méter lesz. az áruházban három szakosított,
egymástól elkülönített területen árusítják majd a tőkehúst, a
huskészítményeket és a baromfit. minden osztálynak külön raktára
lesz. a mintegy 120 négyzetméter eladóter közepén, kör alakban
helyezkedik majd el, a kiszolgálópultok követik az épület vona-
lát, a pénztárgépek kör közepére kerülnek. a z áruház megnyitása-
kor a piac területén lévő korszerűtlen, elavult üzleteket fel-
számolják.

kisgépeket is felhasználnak

zuglóban a helyi kereskedelem fejlesztésére. a kerületben lévő
boltok száma 222, s egy-egy munkát könnyítő kisgép mindegyik-
ben található. év végéig a pincével rendelkező üzleteket
teherlifttel vagy szállítószalaggal is ellátják. ahol lehet,
bevezetik a munkát egyszerűsítő konténer-rendszert. jelenleg a
kerület két abc áruházában használnak konténert, s ezzel a kor-
szerű szállítási formával dolgozik majd a hamarosan megnyitó
szertő utcai és a kossuth lajos téri áruház is. ami a további
terveket illeti, a jövő év első hónapjaiban szélesebbkörű ak-
ciót indítanak a hételeji, nagytételű bevásárlások ösztönzésére
1973-ban további két áruház létesítését tervezik, a meglévő
üzleteket pedig folyamatosan korszerűsítik.

a centenáriumi tiszteletére

két nagyobb abc-áruház építését határozták el angyalföldön.
a tervek elkészültek, gondoskodtak a pénzügyi fedezetről
is, így nincs akadálya a csaknem 5 és félmillió forint költséggel
felépülő béke uti abc áruház alapozásának, ez lesz a kerület
első, könnyűszerkezetes elemekből épülő áruháza, a tervek
szerint 1973-ban már itt vásárolhatnak majd az angyalföldiek.
létre akarnak hozni ezenkívül egy jellegzetes angyalföldi
üzletkomplexumot is. erre a célra a váci ut 97. szám alatt a
volt nemzeti bank helyiségeit használják fel. itt nyílik majd
meg az „angyalföldi áruház”./mti/

- 6 -

bb 5. szovjet kottakiállítás nyílik

i ró fk zs bh la

1972. november 9.

a szovjetunió megalakulásának 50. évfordulója tiszteletére
az állami könyvterjesztő vállalat és a zeneműkiadó kottakiállí-
tást rendez. a szovjet zeneműkiadást reprezentáló tárlat liszt
ferenc téri könyvklubban pénteken délelőtt 11 órakor nyílik
meg.

gazdag anyag, mintegy 250 mű szemlélteti a partitúra-
megjelenést. érdekes könyv például az 1917. utáni moszkva zenei
élete, csajkovszkij vi. szimfóniájának faksimiléje. helyetkap-
nak a kiállításon a szocialista országok zeneszerzőinek peda-
gógiai művei is, köztük szabó ferenc és farkas ferenc csellóra
és zongorára írt munkái. különösen szép kiállítású partitúra
hindemith: „várost építünk”, című gyermekoperája. ugyancsak
a gyermekeknek szól az a képes album, amely a nagy honvéd
háború dalait tartalmazza. a partitúrák a klasszikusoktól a
modernekig, a pedagógiai jellegű munkáktól a kamara-zenekari
darabokig, operakig és balettekig adnak képet a szovjet zene-
műkiadásról. /mti/

-.-

bb 4. petőfi tankönyve az aszódi múzeumban

vid fm gö bh la

1972. november 9.

értékes tárggyal gazdagodott az aszódi petőfi múzeum.
az üvegtárlóban kiállított könyv - toldy ferencnek, a magyar
költészetet ismertető német nyelven megjelent kézikönyve -
petőfi sándor tulajdona volt, amit az első oldalon olvasható
bejegyzés tanúsít. „vettem selmeczen 1838 decemberében 3 f.12
kr. szeberényi lajos, petőfi sándortól, midőn selmeczet el akarta
hagyni, . a régi könyvet torda gyula nyugalmazott lelkész ado-
mányozta a múzeumnak. szeberényi lajos kilétéről már korábban
megállapították, hogy petőfi iskolatársa volt a felvidéki város-
kában, s a két diák tevékenyen részt vett az iskola önképzőköré-
nek munkájában. baráti kapcsolatuk tanulmányaik befejezése után
sem szakadt meg./mti/

-.-

- 7 -

NI

bb 6. filmoperatőr - mint munkahelyi szervező - a filmtechnika sikere az alföldi porcelángyárban

vid fm bh la

1972 november 9.

a munkahelyi szervezés korszerűsítése a hódmezővásárhelyi alföldi porcelángyárban is előtérbe került. ennek előmozdítására a filmezés nyújtotta lehetőségeket is kihasználják. a legjobb munka-, illetve üzemszervezési eljárásokról, a legeredményesebb üzemrészekről, brigádokról mozgófilmeket, illetve állófilm-sorozatokat készítenek. ezeknek levetítésével, elemzésével tanítják meg a többi dolgozót is a leghelyesebb munkafogások elsajátítására.

a módszer bevezetését annak idején a vállalati központ: a finomkerámiaipari művek kezdeményezte. az első filmek alapján kitűnő eredményeket értek el a fürdőszoba-berendezéseket készítő gyárban. a filmnek is része van abban, hogy az üzem termelése már meghaladja a gyárberendezést szállító olasz cég szakembereinek elképzelését is. az eredetileg garantált évi hatezer tonna áru helyett már nyolcezer tonnányit termelnek.

a siker alapján új módszert kiterjesztik az alföldi porcelángyár további nagy hódmezővásárhelyi üzemére, illetve a finomkerámiaipari művek többi gyáregységére is. hódmezővásárhelyen külön filmlaboratóriumot rendeztek be, több mint 200 000 forint értékű filmfelvevő, vetítő, hangfelvevő- és egyéb felszereléssel, továbbá főállásban alkalmaztak filmoperatőrt.

már elkészültek az első filmek a porcelánedénygyárról. ennek alapján sikerült a kemencekocsi-leszedő brigádok munkájának termelékenységét javítani, mégpedig a legjobb brigád munkamódszereiről készült film tanulmányozása révén./mti/

- 8 -

bb 8. háromszázmilliós megtakarítás - szindinamikával

i kg mm ie bh la

1972. november 9.

kende géza, az mti munkatársa írja:

a gyomorbántalmakban szenvedők a sárgát, míg a szivbetegek a rózsaszínt kedvelik - jelezték többek között a budapesti műszaki egyetem számítógépein kiértékelt vizsgálati eredmények. a magyar színbizottság 50 ezer személlyel végzett tesztvizsgálatot, s a többmillió adatot komputerbe táplálták. az eredményt nemcsak a szinterápiai és szindiagnosztikai kutatásoknak hasznosíthatják a szakemberek. tudományosan bizonyítható módszerek alapján a teszt-lapokat ugyanis úgy állították össze, hogy komplex képet adjanak az ember és a szín viszonyáról.

a vizsgálatokból például kitűnt: a gyerekek a piros, a 20 és 30 év közöttiek a kék, az 50 éves körüliek a zöld, az idős emberek pedig ismét a piros színt szeretik. a színek kedveltsége - állapították meg a bizottság tudományos munkatársai - összefügg a biológiai és szellemi érettséggel; a felserdült nők előbb vonzódnak a kék felé, mint a fiatal emberek. ezeket a felismeréseket egyebek között az árucikkek színének megválasztásánál vehetik figyelembe a ruhaipartól egészen a játégyártásig.

a két éve alakult magyar színbizottság vizsgálatának célja többek között, hogy a szindinamika mint új tudományág elterjedésének útját egyenesse, a művészet, a tudomány és az ipar területén egyaránt. jelentőségét az utóbbiban az országos műszaki fejlesztési bizottságnak az a tanulmánya is jelzi, amelynek kidolgozásában a színbizottság kutatói is részt vettek. a tanulmány megállapítja; évente több mint 300 millió forintot takaríthatna meg a népgazdaság, ha az üzemek fokozott gondot fordítanak a színes munkatér kialakítására. ezzel ugyanis növekedne a munka intenzitása, kevesebb lenne a baleset és jobb a dolgozók közérzete is.

egy üzemet azonban nem elég egyéni izlés alapján élénk színekkel kifesteni; a munka tudatos környezetalkotást követel. az a munkás például, aki órákig piros színű terméket válogat, ha felnéz, a szemközti fehér falat zöldnek látja. ettől a szemé kifárad, ezért célszerű a falat eleve zöldre festeni.

szindinamikai szakemberek tanácsai alapján festették ki már egyebek között a rekonstruált kelenföldi textilgyár üzemét, a kőbányai gyógyszerárugyár növényüzemét és a magyar posztógyár dunaujvárosi fésűsfonóját. a munka mindegyik gyárban termelékenyebbé vált, s a munkások is szívesebben dolgoznak./mti/

- 9 -

bb. 7. paprikadiszen a szegedkörnyéki falvak

vid/fm/rj la

1972. november 9.

az őszi fűszerpaprika-termelő tájkerületben, a szegedi járásban piros diszbe öltöztek a falvak. az őszi hónapokban ugyanis a háztáji gazdaságok termését a községekben a házakra, a tanya-épületekre és az udvarokon felállított szárító ágasokra függesztik. a háztáji földeken 300 holdat foglalt el az idén a fűszer-növény és mintegy 150 vagon termés került le ezekről a területekről.

a piros csövek egyrészt felfűzték, és tizezershámra ékesítik a „paprikakoszorúkat”, a takaros épületeket. röszkén, zombón és szeged külvárosában: Mihálytelken ugyiszlán nincs most ház fűzrsor nélkül. egyre jobban terjed a hálós tárolás. a hosszukás, henger alakú műanyag-hálóba ömlesztett termést a fűzerekhez hasonlóan helyezik el a házakon, - színesítő, minőséget javító utóérés céljából. /mti

--

bb. 9. mi szennyezi a balaton vizét?

vid/kz/rj hgy la

1972. november 9.

tudósokból, különféle képesítésű szakemberekből álló kom-lex kutatócsoport vizsgálja, milyen külső hatások érik a balaton bioszféráját. a munka a közvetlen tennivalók felmérése mellett főként a tó jövőbeni védelmét célozza: összefüggésben van az a 15 évre szóló országos tervvel, amely a magyar tudományos akadémia közreműködésével illetve szervezésében készül az ember környezetének védelmére.

a kutatók, akik főleg a keszthelyi öböl és környékét vizsgálják, beható kísérleteket folytatnak a keszthelyi agrár-tudományi egyetem tangazdaságában is. keresik azokat a mezőgazdasági hatásokat, amelyek hozzájárulnak a balaton vizének szennyeződéséhez.

/folyt.köv./

M

- 10 -

bb. 9. / mi szennyezi... 1. folyt./rj

a többi között prognózis készül az ésszerű növényvédelemről, a kémiai anyagok használatának a szükséghez igazodó csökkentéséről. többéves munkával meghatározzák, hogy lehet csökkenteni a minimálisra a kémiai szennyeződések és mit lehet tenni a vizek biológiai tisztítására.

a kutatók a program végrehajtásában szorosan együttműködnek a magyar tudományos akadémia tihanyi biológiai kutató intézetével. /mti/

--

bb. 10. az ifjúsági szövetség feladatai, a káros munkaerőmozgás csökkentésében - az intéző bizottság állásfoglalása

i/pr/pá/rj zs la

1972. november 9.

a dolgozó fiatalok 35-40 százaléka változtatott munkahelyet az elmúlt három esztendő alatt, ez csaknem kétszerese a felnőttek között tapasztalt aránynak - állapította meg a közelmúltban a kisz kb intéző bizottsága. az ifju nemzedék pályakezdői között a munkaerőmozgás érthető módon magasabb, mint a felnőtteknél, a túlzott „vándorkedv”, azonban kedvezőtlenül hat a társadalmi termelésre, nem utolsósorban az ifjúsági szövetség munkájára is. a meggondolatlan munkahelyváltozás nem szolgálja sem a közösség, sem a fiatal érdekeit.

az általános helyzet ma feltétlenül kedvezőbb, mint 1968 és 1970 között, mert az 1971-ben hozott kormányintézkedés lényegesen csökkentette a fluktuációt. /1968 és 1970 között az összes dolgozó 20-25 százaléka változtatott munkahelyet, azaz évente - másfél millió új munkaviszonyt létesítettek/. különösen sok a mozgás azonban még ma is a kereskedelemben, az építő és építőanyag-iparban, illetve a segédmunkások és a fiatalok között. a fluktuáció okai között a vállalatok extenzív fejlesztési törekvései, a dolgozók magasabb kereseti igényei és lehetőségei, a lakáshoz való közelebbkerülés, a képességeknek jobban megfelelő munkahely játssza a döntő szerepet. a munkaerőmozgás növekedése alapvetően gazdasági okok következménye, ezért a csökkentés is elsősorban gazdasági intézkedéseket igényel. a politikai lépések - közte a kisz erőfeszítése is - ezek alátámasztását szolgálhatják.

/folyt.köv./

M

- 11 -

bb. 10. / az ifjúsági... 1. folyt./rj

a fiatalok munkaerővándorlásának lényeges okai azonosak az egész dolgozó rétegre megállapítottakkal, mutatkozik azonban néhány különleges ok is. így például a legszámottevőbb és leginkább mobilizálható munkaerőt a tanulmányaikat befejezett fiatalok, szakmunkásutánpótlásunknak kizárólagos forrásai alkotják. az általános iskolát elvégzett, tanulmányaikat nem folytatók foglalkoztatásának nehézségeit nemcsak a munkaalkalom hiánya, hanem alkalmassági problémák is okozzák. ezek a fiatalok fizikai fejletlenségük miatt - nem vállalhatnak általában nagyobb erőfeszítést igénylő segédmunkát, szakképzettségük ugyanakkor másra alig teszi őket alkalmassá. a közép- és felsőfokú végzettséggel rendelkező fiatal szakemberek munkaerőmozgása valamivel alacsonyabb az átlagnál, mozgatórugója nemcsak a bér, hanem a képzettségüknek nem megfelelő munka, az elfogadható perspektíva gyakori hiánya. a folyamatos foglalkoztatás és a megfelelő bérezés kedvéért más népgazdasági ágakban helyezkedik el a mezőgazdasági szakképzettséggel rendelkező munkások jelentős része, a mezőgazdasági technikusok és szakközépiskolák esetében pedig a képzettségüket gyakran lebecsülő beosztás vezet hasonló következményekre. a pályaválasztási tanácsadás, a pályairányítás „gyengéi”, azt eredményezik, hogy számos tizenéves csak meglehetősen későn ismeri fel: a választott pálya számára nem megfelelő. laza és időszakos az egyetemre pályázó, de fel nem vett fiatalok munkahelyi kötődése, a jelentős a munkaerőmozgás azoknak a diplomásoknak a körében, akik nem szakképzettségüknek megfelelő munkakörben helyezkednek el. bizonyos szakmákban számbeli túlképzés van, s jelentős hatással van az ifjúsági munkaerőmozgásra a pályakezdés, a munkahelyi beilleszkedés és a családalapítás egybeesése is.

a fiatalok munkaerőmozgása szükséges - foglalt állást az intéző bizottság - ha a népgazdaságilag hatékonyabb, nagyobb fejlődés előtt álló ágazatokban helyezkednek el, az egyes rétegek társadalmilag egészséges átcsoportosítását eredményezik, s ha a fiatal dolgozó képzettségének jobban megfelelő helyen, kedvezőbb munkakörülmények között tevékenykedhet. károsak viszont azok az álláscserek, amelyeket a társadalmi igényekkel és lehetőségekkel ellentétbe került fiatalok irreális és jogtalan követelődése jellemez, illetve meggondolatlanok, elhamarkodottak.

/folyt.köv./

- 12 -

7A

5

bb. 10. / az ifjúsági... 2. folyt./rj

a kisz területi és munkahelyi szervezeteinek fontos feladata, hogy állandóan figyelemmel kísérjék a fiatalok munkaerőmozgását, elemezzék annak okait, s idejében tegyenek javaslatokat azok megszüntetésére. az ifjúsági szövetségnek hatékonyabban kell közreműködnie a pályaválasztás és a pályairányítás segítésében, sajátos eszközeivel kell segítenie a fiatalok munkahelyi beilleszkedésének megkönnyítését, fel kell használnia a munkahelyi kötődés segítésére az üzemi-szövetkezeti demokrácia kiszélesítésének lehetőségeit. a kisz-nek el kell érnie, hogy elmarasztaló erkölcsi és munkajogi konzekvenciák nélkül kerülhessenek új munkahelyre azok a munkás, paraszt és értelmiségi fiatalok, akik jogos igényeik kielégítetlensége miatt kéri ki munkakönyvüket, ugyanakkor fel kell lépnie a fiatalok egyrésznél tapasztalható irreális és jogtalan követelődésekkel szemben. a munkahelyi kiszervezeteknek - a szakszervezeti és gazdasági vezetéssel közösen - törekedniük kell a törzsgárdatagok nagyobb erkölcsi és anyagi megbecsülésére, ifjúsági törzsgárda kialakítására. az ifjúsági szövetség feladata, hogy a pályakezdő fiatalokat bekapcsolja a szocialista munkaverseny-mozgalomba, s követhető módszer az is, ha a kisz-szervezetek olyan termelési mozgalmakat szerveznek számukra, amelyek alkalmasak arra, hogy a pályakezdők megbizonyíthassák képességeiket. /mti/

--

bb. 11. kulturális központ lett zebegény

vid/gö/rj fm la

1972. november 9.

századunk magyar festészetének kimagasló művésze, szőnyi istván zebegényi otthonában öt évvel ezelőtt emlékmúzeumot nyitottak. a cél az volt, hogy szemléltessék szőnyi istván művészetét, és bemutassák a látogatóknak, miként kapcsolódott össze a környezet a mester életművével. az emlékmúzeum azonban az elmúlt évek alatt még ennél is tovább lépett; daniel kornél festőművész irányításával a duna-kanyar jelentős kulturális központjává fejlődött. ezt bizonyítja nemcsak a látogatók évről-évre növekvő száma, - tavaly 25.000, idén ezidáig már 32.000 látogatójuk volt, - hanem a különböző rendezvények népszerűsége is.

/folyt.köv./

- 13 -

7A

bb. 11. / kulturális... 1. folyt./4*

az idén ötödik alkalommal megrendezett nyári képzőművészeti szabadiskolának 269 hallgatója volt. a neves képzőművészek és művészettörténészek előadásait kanadai és csehszlovákiai vendégek is hallgatták. rajtuk kívül a múzeum parkjában létesített kemping lakói voltak komárom megye hivatásos képzőművészei, valamint uttörő festő- és szobrász- „palánták”, népszerűek voltak a kétnapos iskolai kirándulások is, amelyek alkalmával az ország minden tájáról érkeztek zebegénybe fiatalok. a szabadságukat zebegényben töltő képzőművészek, a szőnyi hagyatékára kiemelt látogatók maradandó élményt kaptak a múzeumban a kultúra múltjáról is. népszerűek voltak a képzőművészeti témájú filmek, a hangversenyek, a vetélkedők. a filmelőadásokat például tízezer tekintették meg.

a múzeum baráti köre a téli hónapokban sem tétlenkedik. elsősorban a helyi és a környékbeli lakosok számára irodalmi, zenei, képzőművészeti előadásokat rendeznek. készülnek a jövő évre is. a szabadiskola, a zenés hétvége, az iskolai kirándulások megszervezése mellett zebegényben tartják majd a pest megyei uttörő képzőművészek találkozóját és otthont adnak más megyék alkotói tanfolyamainak is. a múzeum parkjában sorra kerülő nyári hétvégi hangversenyekre külföldi együtteseket is meghívunk. /mt1/

..-

bb. 12. a raktárból lopott- egyévi és kéthónapi szabadságvesztés

i/bc/fk/rj zs la

1972. november 9.

büntetéséből szabadulva karbantartóként az autó- és alkatrészkereskedelmi vállalatnál dolgozott bálint istván 30 éves budapesti lakos. kihasználta azt az időt, amikor a raktárban egyedül tartózkodott, s onnan különböző disztárgyakat, köztük virág- és tojástartókat, gázöngyűjtőket, naptáros órákat, kerámiákat, üvegkészleteket lopott. leleplezése után a jogtalanul eltalajdonított holmi nagyobb részét megtalálták és lefoglalták.

a központi kerületi bíróság bálint istvánt- figyelembe véve, hogy korábban többször megbüntették- egyévi és kéthónapi szabadságvesztésre ítélte, s kötelezte a még fennálló csaknem 2 ezer forint kár megfizetésére. az ítélet jogerős. /mt1/

..-

- 14 -

bb.13. tenyésztés „Léghidon”,

1 hz/pá/ok ie la

1972. november 9.

Légi uton érkezett hazánkba az a 430 holstein friz tenyésztő, melyet a terimpex külkereskedelmi vállalat vásárolt az enyingi állami gazdaság törzsállományának kiegészítésére. az állatok szállítására létesített „Léghid”, utolsó gépén érkező 119 törzskönyvezett üszőt egyenesen kanadából, e kitűnően tejelő fajta hazájából szállították magyarországra.

enyingen 1970 óta 270 ilyen szarvasmarhát neveltek, és az eddigi tapasztalatok igen kedvezőek. a két évvel ezelőtt érkezett állatok átlagban több mint 5 000 liter tejet adnak évente, ami kétezerrel több az országos átlagnál.

az utóbbi évtizedekben több országban elsősorban észak-amerikában nagy erőfeszítéseket tesznek, hogy áttérjenek a nálunk még általános, ugynevezett kéthasznú, tehát húst és tejet is adó fajta tenyésztéséről a csak húst, vagy csak tejet adó szarvasmarhák tartására. ismeretes, hogy nemrégiben kormányhatározat jelent meg a szarvasmarhatenyésztés fejlesztéséről, amelyben fontos feladatként szerepel a tejtermelés növelése is. a magyar szakemberek ezért nagy figyelemmel kísérik a hazánkba érkezett állatok akklimatizálódását és továbbtenyésztésének eredményeit. a tenyésztés magas színvonalát biztosítja majd, hogy az import üszők megtermékenyítésére kanadából hozzuk be hűtött állapotban a legjobb minőségű bikák spermáját. szó van arról is, hogy a külföldön igen keresett husu magyar piros-tarka szarvasmarhát keresztezik a kanadai holsteinivel, így az előbbi fajta, anélkül, hogy jellege alapvetően megváltozna, jó tejelővé válhat. /mt1/

..-

bb.14. koravaskori sirt tártak fel keszthelyen

vid/fm/ok la

1972. november 9.

keszthelyen meszesgödör ásása közben koravaskori sir maradványai kerültek felszínre. a további kutatások során tizenegy bronzfigurát négy karperecet, hat agyag ruhadisztnégy diszes urnát találtak. /mt1/

..-

8.00/ok

- 15 -

NA 900

bb.15. komplex gépesítés a dohánytermesztésben

i jf/tr/ok ie la

1972. november 9.

a nagyüzemi mezőgazdaságban a dohányt tartják az egyik legmunkaigényesebb, „legnehezebb”, növényfajtának. egy hektárnyi dohány előállításához legalább 230-240 kézimunkanap, továbbá sok nagyteljesítményű gépszükséges; a hektáronkénti speciális gépigény 100,000 forintos anyagi befekertetést kíván. emiatt a hazai dohánytermelés az elmúlt években aránylag lassan fejlődött. nehezítette a helyzetet, hogy a gazdaságok eléggé korszerűtlen fajtákat termesztettek, s így a dohánygyárak különleges igényeit sem tudták kielégíteni.

a mezőgazdaságban idén megkezdték a növénytermesztési ágazat korszerűsítését. az elmúlt évinél lényegesen nagyobb területen termeltek dohányt a gazdaságok, amelyek a 15,600 hektáros terület csaknem felén szabolcsi dohányt tartanak, s népszerű még a hevesi dohány is. megkezdte térhódítását a külföldön kedvelt burley, amely a termőterület tiz százalékát foglalta el.

az idén már kedvezőbb anyagi feltételek mellett gazdálkodó termelők a gépparkot is fejlesztették. 1972-ben 48 balthes-harvester kombájnt alkalmazták, ez a gép a tapasztalatok szerint jól beválik a nagylevelű dohányok termesztésénél. a berendezés az ültetésnél, a palántaöntözésnél, a műtrágyázásnál, a növényvédelmi munkáknál és a törésnél is jól alkalmazható. idén próbálták ki az amerikai everett cég dohánykombájnját, amely nemcsak letöri, hanem egyidejűleg különleges keretbe rakja a leveleket. a mezőgazdasági gépkísérleti intézetben tanulmányterv készült a dohánytermesztés komplex gépesítésére; az intézet által összeállított gépsorok jól kiegészítik egymást és biztosítják az optimális feltételeket. több gazdaságban kísérleteznek a harvester-boy dohánytörőgéppel, amelyből idén hatot szereztek be. megoldották a növény vegyszeres gyomirtását is. idén 1,600 hektáron alkalmazták a kitűnő balan kémiai anyagot, amely meggátolta a gyomok elburjánzását, és így csökkentették a növényápolás kézimunkaigényét.

mindent egybevetve idén 1 500 hektárnyi dohányterületen valószínűsíthető a komplex gépesítést. jövőre további 1,500 hektáron alakítják ki a modern technológiákat, s 1975-ig 18,000 hektáron rendezkednek be a legkorszerűbb nagyüzemi gépi eljárásokra. a szakemberek addigra hektáronként 13 mázsányi dohányt akarnak termelni az ipar igényeinek megfelelő minőségben./mti/

...-

8.05/ok

- 16 -

NA 90T

bb.16. tatabányai fiatal nyerte az első díjat a csongrád megyei kisz bizottság dózsa-pályázatán

vid/fm/ok la

1972. november 9.

a dózsa-évforduló alkalmából a csongrád megyei kisz-bizottság képzőművészeti pályázatot hirdetett 14 éven felüli fiatalok számára. a felhívásra az ország különböző vidékeiről 51 pályázó 76 munkát küldött be szegedre. festmények, grafikák, szobrok, tűzománc-képek, kerámiák egyaránt megtalálhatók a pályamunkák között, amelyek dózsa alakját, 1514 eseményeit ábrázolják. a zsűri döntése alapján az első díjat horváth jános tatabányai fiatal nyerte el háromalakos fafaragásával, amely dózsa gyöngyöt két parasztharcossal ábrázolja. ezen kívül még hat második és harmadik díjat ítéltek oda két szegedi, két esztergomi, egy sárvári és egy szomodai pályázónak

a legsikeresebb alkotásokból december 5-én kiállítás nyílik a szegedi bartók béla művelődési központban. a díjakat ez alkalommal adják át a nyerteseknek./mti/

...-

bb.17. a hazai üzemek szennyezőanyaga gátolja a sajtó öntisztulását

vid/kz/ok hgy la

1972. november 9.

az északmagyarországi vízügyi igazgatóság szakemberei megvizsgálták a sajtó öntisztuló képességét, az országhatár és a tiszai torkolat közötti százhusz kilométeres szakaszon meghatározták a levonuló víz fizikai, kémiai és biológiai változásait. a tizenöt napig tartó vizsgálat során bebizonyosodott, hogy a folyónak a magyar határnál még jelentős az öntisztuló képessége, de a hazai üzemekből annyi szenny utánpótlást kap, amellyel már nem tud megbirkózni. így például az ózdi kohászati üzemek vöröslő szennyvize több kilométeren keresztül látható. a közvetítésével a tisztába jutott olajfoltokat gyakran még szolnoknál is észlelik. a vizsgálat kimutatta, hogy a hangony patakából, kazincbarcika térségéből és miskolc környékéről olyan erős szennyezettség jut a sajtóba, amely az öntisztulást teljesen meggátolja. a szakemberek a vizminták és a mért adatok feldolgozásával most választ keresnek arra, hogy melyek azok a szennyezőanyagok, amelyek a folyó öntisztulását akadályozzák. ezek ismeretében dolgozzák majd ki a vizzisztítás legideálisabb módszereit./mti/

...-

8.15/ok

- 17 -

M 910

bb.18. egyetemi felvételi vizsgára előkészítő tanfolyamok csongrádban
vid/fm/ok la 1972. november 9.

a csongrád megyei szakszervezetek a fizikai dolgozók tehetséges középiskolás gyermekei részére évek óta szerveznek egyetemi felvételi vizsgára előkészítő tanfolyamokat. ezek eredményességét bizonyítja, hogy a korábbi tanfolyamokra járt, az idén egyetemre jelentkezett 154 tanuló közül 101-et felvettek a felsőoktatási intézményekbe.

az idei tanévben a csongrád megyei középiskolákban 42 csoportban kezdődtek meg a tanfolyamok a fizikai dolgozók több mint 400 gyermekének részvételével. a harmadikosoknak évi 42 órára, a negyedikeseknek évi 36 órára szerveztek meg idegen nyelvekből továbbá biológia, kémia, földrajz, magyar, történelem és politikai gazdaságtan tárgyakból foglalkozásokat. a negyedikeseket a téli szünetben, a harmadikosokat a tanév befejezése után néhány napos bentlakásos tanfolyamra is behívják, ahol különféle tantárgyakból a szegedi józsef attila tudományegyetem oktatói és hallgatói tartanak részükre foglalkozásokat.

a szakszervezeteken kívül a szegedi felsőoktatási intézmények kisz bizottságai, a művelődésügyi és más szervek, külön tanfolyamokat szerveznek még a matematika és a fizika tárgyakból egyetemi felvételre készülő munkás-paraszt származású középiskolásoknak is./mti/

...

bb.19. magyar és külföldi tudósok közös kutatásai - bővültek a pécsi egyetemek és főiskolák nemzetközi kapcsolatai

vid/fm/ok la 1972. november 9.

pécs egyetemei és főiskolái szélsőkörü nemzetközi kapcsolatokat teremtettek az utóbbi időben, s ezek igen gyümölcsözőeknek bizonyulnak mind a tudományos-oktatási együttműködés, mind a kulturális és sportkapcsolatok terén. a mecsekaljai város felsőoktatási intézményei hat szocialista ország - csehszlovákia, jugoszlávia, lengyelország, az ndk, románia és a szovjetunió - egyetemeivel, illetve főiskoláival kötöttek már barátsági szerződést. az együttműködés keretében kölcsönös tanulmányutakra, szakmai tapasztalatcserékre, tudományos előadásokra, közös kulturális és sporteseményekre kerül sor. sőt újabban megvalósult a pécsi és a külföldi tudósok közös kutató tevékenysége is és ennek eredményeként közös publikációk jelentek meg.
/folyt.köv./

- 18 -

8.30/ok

M 915

bb.19./magyar és külföldifolyt./ok

a legkiterjedtebb nemzetközi kapcsolatokkal a negyedszázada fennálló tanárképző főiskola rendelkezik. testvérintézményi kapcsolata van a drogobicsi tanárképző főiskolával /ukrán szszk/ a lipcsei klara zetkin pedagógiai főiskolával, az ujvidéki tudományegyetemmel, a pozsonyi komensky egyetem és a pilseni tudományegyetem pedagógiai fakultásával, s a közelmúltban kötöttek barátsági szerződést a pécsiek a lengyelországi slupski tanárképző főiskolával. évente 164-164 napot töltenek a testvérintézményekben a pécsi, illetve a külföldi oktatók. a tudományos együttműködés alapján közös publikációkat jelentetett meg a tanárképző főiskola állattani tanszéke és az ujvidéki egyetem természet-tudományi kara, valamint a tanárképző főiskola neveléstudományi tanszéke és a pozsonyi egyetem nagyszombati pedagógiai fakultása.

az orvostudományi egyetem és az erfurti orvosi akadémia évente huszonhat heti időtartamra „cserél”, oktatókat, kutatókat. nemrég erfurtban diszdoktorrá avatták a pécsi egyetem rektorát, a testvérintézményi kapcsolatok fejlesztése terén kifejtett eredményes munkásságának elismeréseként. mindkét intézményben jövőre kezdődik meg a fogorvosképzés, amelynek előkészítése és megindítása újabb területet nyitott az együttműködésre. a mecsekaljai város legfiatalabb felsőoktatási intézménye, a pollack Mihály műszaki főiskola, ugyancsak „kilépett”, a nemzetközi szintre: nemrég teremtette meg első testvérintézményi kapcsolatát az ndk-beli apoldai építőanyag-technológiai főiskolával. a tanár- és diák-cserén, a kulturális és sportkapcsolatokon túlmenően az oktatással kapcsolatos közös kutatási programokat is kidolgoznak.
/mti/

...

bb. 20. forgalmi zavar a bajcsy zsilinszky uton

i/vt/tné/rj hgy 1972. november 9.

a bkv ügyeletétől kapott tájékoztatás szerint csütörtökön reggel a bajcsy zsilinszky uton a villamos közlekedésben - felsővezeték hiba miatt - forgalmi zavar keletkezett. husz percen át a madách tér és a marx tér között villamosok helyett autóbuszok szállították az utasokat. néhány perccel 7 óra után ismét megindult a villamos forgalom. /mti/

..

9.35 rj

- 19 -

M 945

bb. 21. a nagy köd miatt lelassult a vasuti közlekedés- ferihegy fogadja az érkező gépeket

i/vt/tné/rj hgy

1972. november 9.

a máv főmenetirányítótól kapott tájékoztatás szerint csütörtökön reggel országszerte általában 8-15 perces késéssel közlekedtek a személyvonatok. a késéseket a sűrű köd idézte elő, ugyanis a látási viszonyok nehézségei miatt a mozdonyvezetők fokozott óvatossággal végezték felelősségteljes munkájukat.

a ferihegyi repülőtérrel-ugyancsak csütörtökön reggel - a belgrádi gép 7 óra helyett csak 8.15 órakor indult el. a berlini gépnek 7.20 -kor kellett volna felszállnia, de 9 órakor még mindig ferihegyen vesztegelt, mivel berlin a köd miatt nem fogadta a gépeket.

a magyar főváros légikikötőjében a külföldről érkező gépek fogadásánál a köd nem okozott problémát. /mti/

--

bb. 22. elutazott hazánkból az szmbt delegációja

t/gy/rj hgy

1972. november 9.

egyhetes magyarországi látogatása befejeztével csütörtökön elutazott budapestről a szovjet magyar baráti társaság háromtagú küldöttsége, amely részt vett a nagy októberi szocialista forradalom évfordulójának ünnepségein. a látogatás tapasztalatairól, a személyes találkozók alkalmával szerzett benyomásokról sz. v. vikulov, az szmbt alelnöke, a delegáció vezetője a keleti pályaudvaron nyilatkozott az mti munkatársának:

/folyt.köv./

9.40 rj

- 20 -

KA 950

bb. 22. / elutazott... 1. folyt./rj

- rendkívül jó tapasztalatokkal, élményekkel teli ut áll mögöttünk - mondotta sz.v. vikulov. - mostani látogatásunk során ismét meggyőződhattünk a magyar népnek a szovjet nép iránti őszinte, nyílt barátságáról. úgy érezzük, ebben nagy szerepet játszik az mszbt és aktivistáinak munkája. e munka nagyra értékelését tanúsította a barátság házában megtartott ünnepség, amelyen kiváló mszbt aktivistákat, és élenjáró tagcsoportokat, üzemi kollektívákat tüntettek ki; az eseményen jelen volt delegációnk is. utunk során örömmel tapasztaltuk, hogy magyarországon a magyar-szovjet barátság ápolása a mindennapi élet része, a munkahelyeken tartalmas programokban ölt testet.

- népeink őszinte testvéri kapcsolatainak és együttműködésének szép példájával találkoztunk sashalmon, ahol résztvettünk a szovjet katonák és magyar munkások társadalmi „kooperációjában”, felépített új óvoda átadásán. eredményes megbeszéléseket folytattunk vendéglátóinkkal, az mszbt vezetőivel is. áttekintettük szervezeteink elmúlt kétévi munkáját és előzetes megbeszéléseket folytattunk a következő két évre szóló együttműködési terv legfőbb programjairól. az erről szóló jegyzőkönyv aláírására december elején moszkvába várjuk az mszbt képviselőit.

a küldöttség bucsuztatására megjelent nagy mária, az mszbt főtitkára, regős gábor, az mszbt titkára, valamint i. i. bagyul, a szovjetunió budapesti nagykövetségének első titkára. /mti/

--

vbb.23. magyar kgst küldöttség utazott moszkvába

gk/ie/ok hgy

1972. november 9.

csütörtökön elutazott moszkvába a magyar küldöttség a kgst ármmunkátcsoportjának delegációvezetői értekezletére. az ülésen a külkereskedelmi árrendszerek tökéletesítésére vonatkozó elképzeléseket vitatják meg. a magyar delegációt dr. csikós nagy béla államtitkár, az országos anyag- és árhivatal elnöke vezeti. /mti/

...-

11.32/ok

- 21 -

KA 1130

bb.24. megkezdődött a belgyógyász nagygyűlés

t ms/gk/zs/ok hgy

1972. november 9.

csütörtökön a magyar tudományos akadémián mintegy 400 részvevővel megkezdődött az ideai belgyógyász nagygyűlés.

a háromnapos tanácskozás témája - mint dr. magyar imre professzor a magyar belgyógyász társaság elnöke megnyitójában kiemelte - az úgynevezett autoimmun betegségek kérdése a belgyógyászat minden ágának érdeklődésére számít tarthat. napjainkban az orvostudomány egyik legjobban kutatott területe az immunológia. ezeket a kutatásokat részben a szervátültetésekkel kapcsolatban jelentkező immunológiai problémák, részben az a felismerés teszi különösen időszerűvé, hogy az immunológiai tényezők számos még tisztázatlan eredetű betegség kialakulásában szerepet játszhatnak. olyan sejtszisztemek ugyanis, amelyek normális körülmények között különböző külső ingerek, károsító tényezők, például baktériumok ellen termelnek ellenanyagokat és ezzel fontos szerepet töltenek be a szervezet védelmében, bizonyos feltételek között magának a testnek egyes szervei vagy szervrendszerei ellen is termelnek ellenanyagokat. ilyenkor beszélünk autoimmun betegségekről. ennek következtében ezek a szervek súlyosan károsodhatnak vagy akár el is pusztulhatnak.

hazánkban a debreceni i-es bklklinikán e betegségek okainak, létrejöttének vizsgálatában, a budapesti i-es belklinikán pedig a pajzsmirigy, az országos haematológiai és vértranszfúziós intézetben a veresejtszisztem autoimmun megbetegedéseinek főlismerésében értek el fontos eredményeket.

a nagygyűlésen a hazai belgyógyászokon kívül jugoszláviai, ndk-beli és romániai kutatók is részt vesznek. előadások hangzanak el az immunológiai működést kifejtő - ellenanyagokat termelő sejtszisztemekről és az immunológiai vizsgáló módszerekről, a gyomor- és bélrendszer, a máj, a vese, a tüdő, a szív és a keringési szervek, a belső elválasztású mirigyek immunológiai eredetű megbetegedéseiről, az autoimmun verszegénységről, valamint az ilyen jellegű betegségek felismerésének és gyógyításának lehetőségeiről./mti/

12.40/ok

- 22 -

NA 1340

L

bb.25. négyévi szabadságvesztésre ítélték az ácsi szélhámosnőt

vid/kz/ok hgy

1972. november 9.

csalás, okirathamisítás, hivatali vesztegetés büntette miatt ítélték el a bíróság tati sándorné ácsi lakost. a 25 éves jómegjelenésű asszony többeket megkárosított. valószínűtlenül magas kamatokat ígérve, szinte teljesen kifosztott egy családot. kölcsönként az apától, az anyától, annak testvéreitől és gyerekeitől is. gázpalackvétel, lakás- és gépkocsivásárlás, s egyéb megtévesztő címen kért nagy összegeket. valóságos művészetté fejlesztette a kölcsönkérést, s összesen 170 000 forinttal károsította meg jóhiszemű ismerőseit. adosságából egy fillért sem törlesztett, sőt nem is állt szándékában a kölcsönöket visszafizetni. egyik hitelezőjét, egy özvegyasszonyt, azzal tévesztette meg, hogy annak takarékbetétkönyvébe önkézüleg olyan bejegyzést tett, mintha 190,000 forinttal növelte volna a betétjét. a szélhámosnő a fondorlatos módon kicsalt kölcsönökből egy alkalommal valóban vásárolt gépkocsit, amit két hónapja jogositvány nélkül vezetett. amikor a rendőri ellenőrzés során leleplezték, azt állította, hogy svéd állampolgár és 3,000 forinttal megkísérelte a rendőröket megvesztegetni.

a bírósági tárgyaláson fény derült más bűncselekményekre is. a szélhámosnő meghamisította személyi igazolványát, taxival nagy távolságokra utazott a számla kiegyenlítése nélkül. férfi ismerőseivel szállodai szobában lakott, s onnan is fizetés nélkül távoztak.

az esztergomi megyei bíróság tati sándornét jogerősen négyévi szabadságvesztésre ítélté. a közügyek gyakorlásától négy évre eltiltották./mti/

bb.26. bekapcsolódik a környezetvédelembe a mtesz

vid/kz/ok hgy

1972. november 9.

a műszaki és természettudományi egyesületek vidéken működő szervezeteinek hatvanezer tagja képviselőiben csütörtökön és pénteken pécselt tanácskoznak a mtesz megyei és városi szervezőtitkárai. megbeszélésük fő témája a jövő évi munkaterv elkészítése.

a vidék iparosításával arányosan az utóbbi félévtized alatt jelentősen megnőtt az ország különböző tájain élő, dolgozó műszakiak, közigazdászok száma, s mind többen vesznek részt a mtesz munkájában, adnak segítséget társadalmi uton is a gazdasági célkitűzések megvalósításához. 1973-ban kiemelt feladat például a műszaki nagyaktívák szervezése, ahol a tervek szerint a kormány tagjai, főhatóságok vezetői tartanak előadásokat. a rendezvények célja, hogy a helyi műszaki értelmiség első kézből, gyorsan tájékozódjék, szerezzon ismereteket a legilletékesebb személyekről egy-egy ágazat feladatairól, gondjairól, a megoldás lehetőségeiről.
/folyt.köv./

- 23 -

12.45/ok

NA 1345

bb.26./bekapcsolódik ...folyt./ok

többet kívánnak törődni a technika történet kiemelkedő személyiségeinek méltatásával, tervezik utcák, terek elnevezését, ilyen személyek életéhez, munkásságához kötődött épületek megjelölését stb. bekapcsolódnak a mtesz szervezetek is a környezetvédelmi munkába. fontos feladatként kezelik a továbbképzést szolgáló tanfolyamok, előadások szervezését./mti/

bb.27. száz vagon balatoni hal

vid/kz/ok hgy

1972. november 9.

a balatoni halászlé vállalat öt brigádja minden nap már kora hajnalban vizre száll, s a déli órákban gazdag zsákmánnyal ter vissza a kikötőbe. eddig mintegy száz vagon halat fogtak ki a tóból s ebből 17 vagonnyi nemes hal - ponty, süllő és harcsa - volt./mti/

abb. 28. időjárásjelentés

rj hgy

1972. november 9.

a meteorológiai intézet jelenti november 9-én, csütörtökön 13 órakor.

megélnkülő szél

szárazföldünk középső és déli részein továbbra sincs határozott irányú és sebességű légmozgás, folytatódik a csendes, éjszaka és délelőtt sokfelé, napközben kevesebb helyen ködös idő. csapadék csak elvétve és csupán gyenge ködszítalások formájában hullik. erősen felhős, hideg télies az időjárás, többfelé havaseső esik vagy havazik észak-skandináviában és a szovjetunió európai területének északkeleti felén. a brit szigeteken a délnyugat felől nagy sebességgel érkező óceáni levegő okoz sokfelé viharos szelet, kiterjedt esőzéseket. a következő 36 órában elsősorban nyugat-európában várható jelentős időjárás változás az említett óceáni és a nyomában érkező hideg, sarkvidéki eredetű levegő hatására.

hazánkban szerdán a dunántul északi részének több helyén egész napon át ködös idő volt, így nem alakult ki számottevő nap-sütés. az ország több részén napközben átmenetileg felszakadozott a köd és néhány órán át sütött a nap. a kora délutáni órákra általában 13-18, a tartósan ködös helyeken csak 7-12 fokig emelkedett a hőmérséklet. csütörtök hajnalra 0 - plusz 6 fokig hűlt le a levegő és a köd ismét csaknem az egész országra kiterjedt. néhány helyről ködszítalást is jelentettek. ma délelőtt erősen párássá, még 11 órakor is többfelé ködös idő volt, a hőmérséklet 11 órára általában 8-13 fokig emelkedett, a ködös helyeken azonban 5-7 fok között maradt.

/folyt.köv./

13.5 rj

12.12.80

- 24 -

bb. 28. / időjárásjelentés... á. folyt./rj

budapesten szerdán a hőmérséklet napi középértéke 9,8 fok volt, a százéves átlagnál 2.6 fokkal magasabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 10 fok, a tengerszint-re átszámított légnyomás 769 mm, alig változik.

várható időjárás péntek estig:

a csütörtök délután és az éjszaka folyamán még sokfelé előforduló köd pénteken napközben az ország legnagyobb részén feloszlik.

utána változóan felhős idő, eső nélkül. péntek reggelig gyenge változó irányú légáramlás, majd megélnkülő déli, délnyugati szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 0- plusz 5 fok között, néhány helyen talajmenti fagy. a nappali felmelegedés kissé erősödik, a legmagasabb hőmérséklet pénteken általában 13-18 fok között, a délelőtt még ködös helyen 10 fok körül várható.

távolabbi kilátások kedd reggelig:

megélnkülő délnyugati, később északnyugati széllel felhőátvonulások. a ködök megszűnnek. az időszak második felében esők.

legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet plusz 1- plusz 7 fok között. jelentős mennyiségű csapadék /legalább 5 mm/ az ország területének 40 százalékán várható.

a duna vízállása budapesten: 138 cm.

/mti/

legmagasabb nappali hőmérséklet, eleinte 10-15, később 7-11 fok között.

abb. 29. a társulások munkája - a szakemberellátottság - közutak helyzete - három megyei népi ellenőrzési bizottság ülése

ö/vid/kz/rj hgy

1972. november 9.

három megye - békés, borsod és csongrád - népi ellenőrzési bizottsága ülésezett pénteken. a megye székhelyeken megtartott tanácskozásokon fontos témák kerültek napirendre. a békés megyei népi szövetségi közös vállalkozások, társulások helyzetével, működésével kapcsolatos vizsgálat tapasztalatait vitatta meg. mint rámutattak, a megyében összesen 30, zömében mezőgazdasági jellegű, termelőszövetkezeti közös vállalkozás és egyszerű társulás működik. munkájuk közelebbi vizsgálata sok hiányosságra derített fényt. így többek között a népi ellenőrök úgy találták, hogy nincs mindenütt biztosítva a társulások kollektív, demokratikus vezetése s emiatt néhány helyen gyakorlatilag megszűnőben van a társulások szövetségi jellege.

/folyt.köv./

13.15 rj

- 25 -

NA 13.15

bb. 29. / a társulások... 1. folyt./rj

sok kívánnivalót hagy maga után, főképp a bérfeszültségek miatt, a termelőszövetkezeti tagok és alkalmazottak viszonya. ez egyes helyeken már olyan méreteket öltött, hogy a tagok kiléptek a termelőszövetkezetből, mert lényegesen előnyösebb számukra, ha alkalmazottként folytatják ugyanot és ugyanazt a munkát. a népi ellenőrök vizsgálatainak tapasztalatai szerint mindezek közvetlen összefüggésben vannak azzal, hogy a korábbihoz képest lényegesen kisebb érdeklődés tapasztalható a megyében a társulások, közös vállalkozások iránt, noha különösen jó lehetőségek lennének a zöldségtermesztésben és a husfeldolgozásban. a vizsgálat eredményét összegezve a neb javaslatot tesz az illetékes szerveknek arra, hogy találják meg a módját a társulások és közös vállalkozások vonatkozásában a társadalmi vezetés erősítésének, továbbá a tagok és az alkalmazottak közötti rendkívül nagy bérfeszültség felszámolásának.

a borsod megyei népi ellenőrzési bizottság ülésének napirendjén ugyancsak „felusi téma”, a termelőszövetkezetek szakember ellátottsága szerepelt. a témának ezen a tájon külön jelentőséget ad az a tény, hogy a megye tsz-einek nagy része mostoha természeti adottságok között gazdálkodik s így amit „a föld nem adhat meg”, azt a szakemberek tudásával kell pótolni. a népi ellenőrök tapasztalatai szerint a gazdaságokban még nem ismerték fel általánosan ezt a helyzetet. az adatok összegezése ugyanis amellelt tanuskodik, hogy az utóbbi négy évben nem történt e téren lényeges változás: ma közös gazdaságok felső vezetésében jelenleg is 59 szakember helye betöltetlen. a sátoraljauj helyi járásban például meg sem kísérlük, hogy megfelelő képzett ségű szakembert keressenek. nem megnyugtató az sem, hogy az alkalmazott főmezőgazdászoknak csak 40 százaléka rendelkezik egyetemi képesítéssel, a brigádvezetőknek pedig mintegy 70 százalékuk csak az általános iskolát végezte el. a megyei népi ellenőrzési bizottság a vizsgálat anyagát megvitatja a termelőszövetkezetek területi szövetségeivel és ugyanakkor javaslatot tesz a megyei tanács illetékes osztályának is a szakember ellátás javítására.

/folyt.köv./

13.25 rj

NA 1415

- 26 -

bb. 29. / a társulások... 2. folyt./rj

a csongrád megyei népi ellenőrök a megye főbb utvonalait, azok javítását, karbantartását ellenőrizték. mind a csütörtöki ülésen a tapasztalatokat összegezve rámutattak, az éppen most korszerűsítés alatt álló e-5-ös ut kivételével a megye utjainak jó része sem a burkolat szélessége, sem a tengelynyomás szempontjából nem megfelelő. a forgalomnövekedést - hangoztatták - nem követte a közutak megfelelő arányu mennyiségi és minőségi fejlesztése. a népgazdaság e célra fordítható anyagi eszközei természetesen korlátozottak, ezért a népi ellenőrök állásfoglalása szerint a jövőben a korszerűsítés mellett - a meglévő gépi kapacitás jobb kihasználásával és jobb munkaszervezéssel - különösképpen ügyelni kell az adott úthálózat forgalombiztos állapotban való tartására. az illetékes felsőbb hatóságokhoz terjesztett indítványukban a népi ellenőrök arra tettek javaslatot, hogy a megyei közúti igazgatóság az eddiginél korábban kapjon tájékoztatást az útfenntartás és korszerűsítés pénzügyi lehetőségeiről, hogy megjavíthassa jelenleg még nem minden tekintetben kielégítő tervező munkáját. /mti/

..-

bb. 30. belföldi hírek jegyzéke 13 óráig:

rj hgy

1972. november 9.

1. berei andor nyilatkozata
2. magyar-szovjet timföldegyezmény 10 éves
- 3./ új üzletek a munkáskerületekben
- 4./ petőfi tankönyve
5. szovjet kottakiállítás
- 6./ filmoperatőr az alföldi porcelángyárban
7. paprika
- 8./ megtakarítás szindinamikával
- 9./ mi szennyezi a balatont?
10. az ifjusági szövetség feladatai
11. kulturális központ lett zebegény
12. a raktárból lopott
13. tenyészüszők
14. koravaskori sirt tártak fel,
15. gépesítés a dohánytermesztésben.

/folyt.köv./

13.25 rj

NA 1415

- 27 -

bb. 30. / belföldi... 1. folyt./rj

16. csongrád-megyei dózsa-pályázat
17. a sajtó szennyeződése
18. egyetemi felvételi előkészítő tanfolyamok csongrádban
19. pécsi egyetem nemzetközi kapcsolatai
20. forgalmi zavar
21. köd
22. elutazott az szmbt delegáció
23. kgst
24. belgyógyász nagygyűlés
25. ítélet az ácsi szélhámosnő ügyében
26. mtesz
27. balatoni hal
28. időjárás
29. neb ülések
30. hirjegyzék

/mti/

--

aabb.31. különleges timföldszállítmány algériába

vid/kz/ok hgy

1972. november 9.

az almásfüzitői timföldgyárból utnak indították az első különleges timföld exportszállítmányt. a gyár értékes termékéből nagyobb mennyiséget elsőként algéria és a német demokratikus köztársaság vásárolt. az algériába küldött speciális timföld az ipari gázok, gőzök és más folyadékok szárítására alkalmas. az ndk-ba szállított különleges timföldet a butor-, a műanyag és a fémipar hasznosítja a különféle felületek finomcsiszolására.

az almásfüzitői gyár különleges készítményeit már számos hazai iparág ismeri és használja. ujabban egyre több külföldi vevő is érdeklődik a sokoldaluan hasznosítható speciális timföldek iránt, amelyek egészen más fizikai és kémiai tulajdonságokkal rendelkeznek, mint a kohósításra kerülő „közönséges” timföld. az új termékek megismertetésére most sorra küldik a mintákat külföldre. a többi között hollandiába, a szovjetunióba és a német szövetségi köztársaságba szállítottak mintákat. egy nyugat-német cég a speciális timföldek gyártása során szerzett tapasztalatok kicserélésére együttműködést ajánlott fel az almásfüzitői gyárnak./mti/

14.00/ok

- 28 -

M 1425

bb.32. fiatal műszakiak és közgazdászok vetélkedője a pamutnyomóipari vállalatnál

t ol/pá/ok ie hgy

1972. november 9.

hatodszor rendezték meg a pamutnyomóipari vállalat fiatal műszaki és közgazdász gárdájának szakmai vetélkedőjét, hogy frissítsék a régebben tanultakat, és új, korszerű ismeretekkel bővítsék a szellemi kapacitást, amire a technikai fejlődés jelenlegi fokán nagy szükség van a textiliparban is.

a vetélkedőt az év elején hirdették meg; összesen 50 ezer forintnyi pénzjutalmat tűztek ki a legsikeresebb résztvevők számára. a versengést több formában szervezték: egyebek között 58 szakdolgozat és 66 szakmai ujtás született, a szóbeli vetélkedő csütörtökön és pénteken tartják.

a találkozóra - a programnak megfelelően - a „goli”, 111. kerület, fényes adolf utcai kulturházában gyűltek össze csütörtökön a vállalat nyolc gyárából és központjából érkezett 35 éves aluli fiatal szakemberek - 54 közgazdász, technikus, illetve mérnök -, hogy összemérjék tudásukat, szakismeretüket a zsűri előtt. a hat - fonó, szövő-, közgazdász-, gépész-, elektromos-, és kikészítő - szakág témakörét felölelő 300 kérdés tartalmazza a szakterületek legkorszerűbb tudnivalóit./mti/

--

bb.33. az első az országban - egycsírāju cukorrépa magot „gyártanak”, selypen

vid/kz/ok hgy

1972. november 9.

elkészült a selypi cukorgyár szomszédságában az ország első cukorrépa vetőmagkikészítő üze. a dán berendezésekkel felszerelt üzem kialakítása mindössze 11 hónapot vett igénybe. építése, felszerelése 60 millió forintba került.

az új üzem cukorrépa termesztés megkönnyítése szempontjából rendkívül jelentős. egycsírāju, gépi vetésre alkalmas vető maggal látja el a termelőket. a cukorrépának ugyanis gomoly-termése van, s ebben sok csiraképes magocska helyezkedik el. az ilyen vetőmagból sűrűn kel a növény és csak sok munkaerővel, fáradsággal lehet és kell azután a répasorokat „kiegyelni”. a selypi üzemből a répa gomolytermését bonyolult mechanikai eljárásokkal egycsírājuvá koptatják és alkalmassá formálják a gépi vetésre. ezt a műveetet követi a „drázsírozás”, melynek során a magot olyan tápanyaggal vonják be, amely meggyorsítja a csirázást, illetve táplálékot ad ehhez a biológiai folyamathoz. az így előállított egycsírāju magvakat a kívánt távolságra lehet telepíteni a mezőgazdasági üzemekben már elterjedt, cellásrendszerű, szemenként vető gépekkel.
/folyt.köv./

- 29 -

14.05/ok

M 1430

bb.33./az elsőfolyt./ok

a drassirozott magvak illetve a cellás rendszerű vetőgépek egyidejű alkalmazásával tehát lényegileg megszüntethető a cukorrépa termelés egyik legmunkaigényesebb művelete, az egyelés.

a selypi „vetőmagüzem”, a tervekszerint még az idén megkezdik a folyamatos termelést és évente mintegy százezer hektár területre elegendő drassirozott vetőmagot hoz forgalomba, s ezzel gyakorlatilag az ország csaknem valamennyi termelő gazdaságának igényeit ki tudja majd elégíteni./mti/

bb.34. megkezdtek a sörfőzést az új bőszi sörgyárban

vid/kz/ok la

1972. november 9.

az 1,2 milliárd forintos költséggel épített és felszerelt bőszi sörgyárban csütörtökön megkezdtek a sörfőzést. az első főzet nem kerül a fogyasztókhoz, ezzel a különböző, egymáshoz kapcsolódó berendezéseket próbálják ki, teljes terheléssel. most szabályozzák be a négyszázötven hektoliteres főzőüstöket, a hűtő- és a kondicionálásnál alkalmazott új technológiai eljárásokat.

egy-egy főzet tíz nap alatt járja végig a különböző technológiai berendezéseket. a tetszetős címkejű új „borsodi világos”, első szállitmányát november végén küldik miskolcra, ahol palackozzák. az idén a tervek szerint nyolcvanezer hektoliter „bőszi világos”, kerül a miskolci és a borsodi fogyasztókhoz. jövőre a szabványminőségű és a kőbányai világossal azonos áru „árpaléból”, már egy millió hektolitert gyártanak, s megkezdik az óránként tizenhatezer palack kapacitású gépsoron az üvegbetöltést is. ugyancsak jövőre „kinizsi”, sört is gyártanak a bőszi üzemben.

a gyár másik üzemrészében, a malátagyárban ugyancsak megkezdődött a malátakészítés. a folyamatos üzemben egyszerre hetvenöt tonnát dolgoznak fel az automatizált és távvezérlésű berendezéseken. a hatalmas, ötven méteres vasbetonsíllókban tizennégyezer tonna árpa vár feldolgozásra. a bőszi malátagyár teljes termelését a helyi sörfőzésre nem használják fel. a társüzemekben is szállítanak belőle./mti/

14.15/ok

- 30 -

KA 1420

bb.35. képzőművészeti konferencia a tudományos akadémián

t ro/tr/zs/ok la

1972. november 9.

csütörtökön a magyar tudományos akadémián a művészettörténeti bizottság és a művészettörténeti kutatócsoport rendezésében kétnapos konferencia kezdődött a magyar képzőművészet két világháború közötti időszakáról.

köpeczi béla akadémikus, a magyar tudományos akadémia főtitkára megnyitójában azt fejtegette, hogy a mai magyar képzőművészet sokszor nagyon is bonyolultnak tűnő kérdéseire a közvetlen múlt feltárása nélkül nem lehet választ adni. a két világháború közötti magyar képzőművészettörténetének rendszeres, sokoldalú, az összefüggéseket is kereső feltárására mindaddig nem került sor. a főtitkár hangsúlyozta: a konferencia előadásainak tematikája azt bizonyítja, hogy komplex módon közelítik meg a magyar képzőművészet két világháború közötti problematikáját, s a társadalomtörténettől az esztétika-történetig a legkülönbözőbb módon próbálnak választ adni arra, milyen irányzatok és miért jelentkeztek hazánkban az adott korban.

üdvözölte a konferenciának azt a törekvését, hogy a képzőművészeti fejlődés mellett vizsgálja az elméleti tevékenységet is, amely a két világháború között művészetkritikában, művészettörténetben és az esztétikában kialakult.

köpeczi béla megnyitó beszéde után vayer lajos, a tudományok doktora „a korszak művészettörténetírása”, timár árpád tudományos kutató „a műkritika főbb tendenciái”, németh lajos a tudományok doktora „stilustendenciák és irányzatok”, kontha sándor kandidátus „a politikai-ideológiai áramlatok hatása”, aradi nóra, a tudományok doktora „a képzőművészet és munkásmozgalom viszonya”, és major mátyás akadémikus „építészet”, címmel tartott előadást. a konferencia pénteken előadásokkal és vitával folytatódik./mti/

14.20/ok

- 31 -

1016³⁰

bb.36. megkoszorúzták fenyő László emléktábláját

t ro/tr/zs/ok la

1972. november 9.

csütörtökön a hazafias népfront vi. kerületi bizottsága és a magyar írók szövetsége koszorúzási ünnepséget rendezett fenyő László emléktáblájánál a költő 70 születésnapja alkalmából.

a korabeli budapest lírikusának szülőházán és egykori lakhelyén a vi. kerület Lenin körút 91. számú házon elhelyezett emléktáblánál vihar Béla, József Attila -díjas költő az írószövetség nevében mondott ünnepi beszédet. az emléktábla alatt a magyar írók szövetsége, a magyar PEN klub, a magyar újságírók országos szövetsége, a hazafias népfront vi. kerületi bizottsága, vi. kerületi tanács és a magvető könyvkiadó helyezett el koszorút./mti/

...-

bb.37. pécsi sándor emlékműsor a rádióban

i mn/gk/ok zs la

1972. november 9.

vasárnap a petőfi-adón 18 óra 10-kor meghirdetett „magbegy” című rádiójáték helyett pécsi sándorra emlékezik a magyar rádió. bemutatják gogol „egy örült naplója” című művének adaptációját a most elhunyt kiváló színésszel a főszerepben./mti/

...-

bb.38. radnóti miklós emlékbélyeget bocsátottak ki

t ro/tr/zs/ok la

1972. november 9.

a petőfi irodalmi múzeum és a magyar bélyeggyűjtők országos szövetsége a radnóti miklós emlékbélyeg kibocsátása alkalmából csütörtökön ünnepséget tartott a múzeum radnóti emlékkiállításának termében. ünnepi beszédet mondott baróti dezső irodalomtörténész. az 1 forintos színes bélyegen radnóti fényképe látható, amelyet Rédner Márta fotóművész 1941-ben készített. az ünnepség alkalmából a múzeumban alkalmi postahivatal is működött, s az érdeklődők elsőnap bélyegzővel vásárolhatták meg a költő halálának 28. évfordulóján megjelent bélyeget./mti/

...-

14.30/ok

- 32 -

bb.39. barcs sándor kitüntetése

fk/zs/ok la

1972. november 9.

a magyar népköztársaság elnöki tanácsa Barcs Sándornak, a magyar távirati iroda vezérigazgatójának közéleti, újságírói tevékenysége, valamint a magyar távirati iroda élén végzett munkája elismerésül 60. születésnapja alkalmából a munka vörös zászló érdemrendje kitüntetést adományozta. a kitüntetést Losonczy Pál, az elnöki tanács elnöke adta át.

jelen volt a kitüntetés átadásánál Cseterki Lajos, az elnöki tanács titkára, Óvári Miklós, az MSZMP központi bizottsága titkára, dr. Várkonyi Péter államtitkár, a minisztertanács tájékoztatási hivatalának elnöke, és Siklósi Norbert, a Műosz főtitkára./mti/

...-

bb.40. napirenden : budapest zöldségellátása - a fővárosi tanács vb -ülése

t pr pá zs bh la

1972. november 9.

mutatkoznak már bizonyos eredményei a zöldségtermesztés fejlesztéséről szóló kormányhatározatok, illetve az e témában hozott tanácsi határozatoknak, az intézkedések azonban még nem érzetik kedvező hatásukat a fővárosban, s Budapesten 1972-ben forgalomba hozott friss zöldség mennyisége várhatóan nem igen haladja meg az előző évi kínálatot - állapította meg csütörtöki ülésén a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága.

a végrehajtó bizottság fél esztendőn belül már másodszor foglalkozott a főváros zöldség-gyümölcs ellátásának elemzésével, a tanácsi teendők meghatározásával. indokolja az is, hogy az egy főre jutó zöldség fogyasztás az 1966. évi 80.8 kilogrammról az elmúlt esztendőben már 68,2 kilogrammra csökkent./ a kép teljességéhez tartozik, hogy a zöldség-konzerv, illetve amélyhűtött zöldség fogyasztása ez alatt az idő alatt 16 százalékkal emelkedett/. a burgonya ellátás az elmúlt esztendőben is, s az idei év első nyolc hónapjában is megfelelő volt. korántsem mondható el ugyan ez a zöldségfogyasztás alakulásáról. 1972 első nyolc hónapjában zöldborsóból és paradicsomból csak mérsékelt volt az ellátás, gyakran hiába kerestek a háziasszonyok karfiolt, karalábót vagy főzöttököt. a korábbi esztendőkhöz hasonlóan az idén is gondot okozott, hogy a primőr-árak lefutása és a szabadföldi termés megjelenése közötti időben sok termékből hiányos volt a kínálat. az egy főre jutó friss gyümölcs fogyasztás 1968-ban volt a legkedvezőbb, csaknem 47 kilogramm - ennek a mennyiségnek jóval alatta marad az elmúlt évi alig több mint 38 kilogramm.

/folyt. köv./

- 33 -

bb 40./napirenden: budapest folyt./ bh

a főváros lakossága 1971-ben 15 milliárd forintot költött élelmiszer és élvezeti cikkek vásárlására, ebből hozzávetőleg 2,3 milliárd forint jutott zöldségre, gyümölcsre és burgonyára. ami az árakat illeti: a forgalomba hozott zöldségfélék ára az idei esztendő első nyolc hónapjában 8 százalékkal volt magasabb, mint az elmúlt év azonos időszakában. csökkent az ára a vörös-hagymának, a káposztaféléknek, a zöldbabnak és a borsónak, igen nagymértékű volt viszont az ármelkedés a paradicsomnál /35 százalékos/ és a salátánál /23 százalékos/ 1966-ban budapestben 4,70 forint volt a zöldség átlagár, 1971-ben már 8,84 forint.

a zöldség-gyümölcs kereskedelem „csatornái”, 450 zöldségüzlet, 103 fogyasztási szövetkezeti és 87 egyéb élelmiszer-kereskedelmi vállalati bolt. a termelőszövetkezetek elárúsító-helyeinek száma 214, a magánkereskedőknek 935 zöldség-gyümölcs üzlete van. ez a hálózat a jelenleginél magasabb áruforgalom zökkenőmentes lebonyolítására is alkalmas. a fejlesztésre azonban mégis szükség van, főleg az új lakótelepeken, egyes még ellátatlan vagy kevésbé ellátott területeken, néhány külterületi kispiacokon. a vásárcsarnokok és piacok jelentős szerepet töltenek be a lakosság zöldség-gyümölcs ellátásában, ezért a közeljövőben átépítik a xvii. kerületi, rákoskeresztúri, a xi. kerületi fehérvári uti, és a viii. kerületi, kerepesi uti piacokat.

a fővárosi lakosság zöldáruval való ellátásának javítása érdekében nagyjelentőségű a fővárosi tsz-ek zöldségtermelésének fejlesztése. a tsz-ek - ha mérsékelten is - de 1970 óta növelték zöldségtermelésüket, sőt, két fővárosi közös gazdaság vidéki tsz-ekkel is kialakított zöldségtermelői együttműködést. a budapesti tsz-ek zöldségtermelése évente hozzávetőleg 1900 vagon, a fővárosi fogyasztás 11-14 százaléka. a fővárosi ellátás javítása a tsz-ekben a hajtattott zöldségmennyiség növelését igényli, ez a fűthető fóliatelepek fokozottabb fejlesztését tenné szükségessé. a fővárosi tanács a tsz-eknek ezt a törekvését tetemes összeggel támogatja. a tervszerint a közös gazdaságok a következő esztendőben 27 százalékkal növelik zöldségtermő területüket.

a jobb ellátás, a termesztési kedv fokozása érdekében a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága több, az üzlethálózat bővítésére, illetve a fűthető fóliatelepek területének növelésére vonatkozó határozatot hozott./mti/

- 34 -

a szerkesztőségek figyelmébe!

a mai bb 29. sz. hírünk: / a társulások munkája.../ 1. bek. 2. sorában a szöveg helyesen:

...ülésezett csütörtökön . a megye...

/mti /

--

bb 41. p. bak jános festőművész kiállítása veszprémben

vid fm bh la

1972. november 9.

veszprémben, a képcsarnokban csütörtökön kiss jános, a városi tanács elnökhelyettese megnyitotta p. bak jános festőművész kiállítását. a művész - aki már több fővárosi és külföldi kiállításon is szerepelt - az 1968-as egri és az 1970-es miskolci tárlatai után ezúttal a veszprémi közönségnek mutatja be válogatott műveit./mti/

--

bb 42. a mezőkovácsházi járás helyzetéről tárgyalt az országgyűlési képviselők békés megyei csoportja

vid fm bh la

1972. november 9.

mezőkovácsházán tartott ülést csütörtökön az országgyűlési képviselők békés megyei csoportja. az ülésen megvitatták a megye legnagyobb s kizárólag mezőgazdasági jellegű járásának helyzetét. csulik mihálynak, a járási hivatal elnökének tájékoztatója alapján.

a tájékoztató szerint a nagykiterjedésű tanyavilággal rendelkező járásban kevés a gyermekintézmények száma, s több közsgben nem tudják óvodába járatni a gyermekeket. az általános iskolákban ma is 24 képesítés nélküli nevelő oktat. a továbbtanuló gyermekeknek csak 20 százalékát vehették fel a járás területén gimnáziumba, illetve szakközépiskolákba, s a többit messze el kell küldeni „ bentlakóként,, ha középiskolában akar továbbtanulni.

a továbbiakban szó esett arról, hogy a járás 22 mezőgazdasági termelőszövetkezete a megye legjobb talajain gazálkodik, terméseredményeik igen jók, csak viszonylag kevés a jól képzett szakember és sok új korszerű gépet igényelnek a mezőgazdasági üzemek.

/folyt. köv.

- 35 -

bb 40./napirenden: budapest folyt./ bh

a főváros lakossága 1971-ben 15 milliárd forintot költött élelmiszer és élvezeti cikkek vásárlására, ebből hozzávetőleg 2,3 milliárd forint jutott zöldségre, gyümölcsre és burgonyára. ami az árakat illeti: a forgalomba hozott zöldségfélék ára az idei esztendő első nyolc hónapjában 8 százalékkal volt magasabb, mint az elmúlt év azonos időszakában. csökkent az ára a vörös-hagymának, a káposztaféléknek, a zöldbabnak és a borsónak, igen nagymértékű volt viszont az ármelkedés a paradicsomnál /35 százalékos/ és a salátánál /23 százalékos/ 1966-ban budapestben 4,70 forint volt a zöldség átlagár, 1971-ben már 8,84 forint.

a zöldség-gyümölcs kereskedelem ,, csatornái,,: 450 zöldségüzlet, 103 fogyasztási szövetkezeti és 87 egyéb élelmiszer-kereskedelmi vállalati bolt. a termelőszövetkezetek elárúsító-helyeinek száma 214, a magánkereskedőknek 935 zöldség-gyümölcs üzlete van. ez a hálózat a jelenleginél magasabb áruforgalom zökkenőmentes lebonyolítására is alkalmas. a fejlesztésre azonban mégis szükség van, főleg az új lakótelepeken, egyes még ellátatlan vagy kevésbé ellátott területeken, néhány külterületi kis-piacon. a vásárcsarnokok és piacok jelentős szerepet töltenek be a lakosság zöldség-gyümölcs ellátásában, ezért a közeljövőben átépítik a xvii. kerületi, rákoskeresztúri, a xi. kerületi fehér-vári uti, és a viii. kerületi, kerepesi uti piacokat.

a fővárosi lakosság zöldséggel való ellátásának javítása érdekében nagyjelentőségű a fővárosi tsz-ek zöldségtermelésének fejlesztése. a tsz-ek - ha mérsékelten is - de 1970 óta növelték zöldségtermelésüket, sőt, két fővárosi közös gazdaság vidéki tsz-ekkel is kialakított zöldségtermelői együttműködést. a budapesti tsz-ek zöldségtermelése évente hozzávetőleg 1900 vagon, a fővárosi fogyasztás 11-14 százaléka. a fővárosi ellátás javítása a tsz-ekben a hajtott zöldségmennyiség növelését igényli, ez a fűthető fóliatelepek fokozottabb fejlesztését tenné szükségessé. a fővárosi tanács a tsz-eknek ezt a törekvését tetemes összeggel támogatja. a tervszerint a közös gazdaságok a következő esztendőben 27 százalékkal növelik zöldségtermő területüket.

a jobb ellátás, a termesztési kedv fokozása érdekében a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága több, az üzlethálózat bővítésére, illetve a fűthető fóliatelepek területének növelésére vonatkozó határozatot hozott./mti/

- 34 -

a szerkesztőségek figyelmébe!

a mai bb 29. sz. hírünk: / a társulások munkája.../ 1. bek. 2. sorában a szöveg helyesen:

...ülésezett csütörtökön . a megye...

/mti / --

bb 41. p. bak jános festőművész kiállítása veszprémben

vid fm bh la 1972. november 9.

veszprémben, a képcsarnokban csütörtökön kiss jános, a városi tanács elnökhelyettese megnyitotta p. bak jános festőművész kiállítását. a művész - aki már több fővárosi és külföldi kiállításon is szerepelt - az 1968-as egri és az 1970-es miskolci tárlatai után ezúttal a veszprémi közönségnek mutatja be válogatott műveit./mti/

bb 42. a mezőkovácsházi járás helyzetéről tárgyalt az országgyűlési képviselők békés megyei csoportja

vid fm bh la 1972. november 9.

mezőkovácsházán tartott ülést csütörtökön az országgyűlési képviselők békés megyei csoportja. az ülésen megvitatták a megye legnagyobb s kizárólag mezőgazdasági jellegű járásának helyzetét. csulik mihálynak, a járási hivatal elnökének tájékoztatója alapján.

a tájékoztató szerint a nagykiterjedésű tanyavilággal rendelkező járásban kevés a gyermekintézmények száma, s több községben nem tudják óvodába járatni a gyermekeket. az általános iskolákban ma is 24 képesítés nélküli nevelő oktat. a továbbtanuló gyermekeknek csak 20 százalékát vehették fel a járás területén gimnáziumba, illetve szakközépiskolákba, s a többit messze el kell küldeni ,, bentlakóként,, ha középiskolában akar továbbtanulni.

a továbbiakban szó esett arról, hogy a járás 22 mezőgazdasági termelőszövetkezete a megye legjobb talajain gazálkodik, terméseredményeik igen jók, csak viszonylag kevés a jól képzett szakember és sok új korszerű gépet igényelnek a mezőgazdasági üzemek.

/folyt. köv.

- 35 -

bb 42. /a mezőkovácsházi ... folyt./ bh

beszélte a járási hivatal elnöke arról is, hogy a tanács-törvény megjelenése óta sokat javult a községekben a tanács-munka, aktívak a tanácsülések és a hazafias népfront révén a lakosság sok jó ötletet juttat el a tanács-szervekhez.

az országgyűlési képviselők az ülés után megtekintették a mezőkovácsházi áfész tolltisztítótelepét, valamint az autószervizt. /mti/ és feldolgozó

bb 43. tanácskozás az üzemévrnök-képzésről dunaujvárosban

vid fm bh la

1972. november 9.

a felsőfoku szakképzés megkezdésének 10. évfordulója alkalmából dunaujvárosban, a műszaki főiskolán csütörtökön tanácskozást rendeztek az üzemévrnök-képzés tapasztalatairól. a főiskolai kar tanárai, adunai vasmű személyzeti vezetői és a dunaujvárosban végzett szaktechnikusok, üzemévrnökök az oktatási színvonal, a tananyag és a szakmai követelmények összefüggéseiről, a munkahelyi beilleszkedés gyakorlati kérdéseiről tartottak előadást. a kéttépcsős mérnök-képzést négy éve vezették be, s az első üzemévrnökök arról számoltak be, hogy üzemi, technológiai tapasztalataik nagy segítséget jelentenek elméleti tudásuk elmélyítésében. ami üzemi fogadtatásukat illeti, a volt hallgatók szerint az üzemévrnöki diploma rangját nekik kell meg-alapozniok, mert jelenleg semmivel sem tartják többnek a régi, középfoku technikus oklevélnél.

a tanácskozáson sürgették az üzemévrnökök intézményes, rendszeres továbbképzésének megszervezését. ezt volt iskolájuktól várják a fiatal szakemberek. /mti/

bb 45. gyógyszersegély vietnamnak

k vt mm zs bh la

1972. november 9.

a magyar vöröskereszt a vöröskereszt társaságok ligájával közösen 100 ezer forint értékű gyógyszert küldött a vietnami demokratikus köztársaság vöröskereszt szervezetének, hanoi-ba. /mti/

- 36 -

16.00 bh

bb 44. sajtótájékoztató a fogászati hónapról

t vt mm zs bh la

1972. november 9.

a november 10-én kezdődő fogászati hónapról tartottak sajtótájékoztatót csütörtökön az egészségügyi felvilágosítási központban. dr. métneki jános igazgató bevezetőjében rámutatott, hogy ezuttal ötödik alkalommal rendezik meg hazánkban a fogászati hónapot. az ehhez kapcsolódó akciók fő célja, hogy felhívják a figyelmet a rendszeres fogápolás fontosságára, a fogromlás megelőzésének lehetőségeire.

ezt követően dr. adler péter egyetemi tanár, dr. tóth pál megbízott tanszékvezető, valamint dr. orsós sándor, a központi stomatológiai intézet igazgató-főorvosa adott tájékoztatást a megelőzéssel, a foghigiéniával, valamint a fogászati neveléssel kapcsolatos időszerű tennivalókról. mint elmondották, napjainkban a fogromlás - fogszuvasodás - népbetegség. éppen ezért alapvető feladat a megelőzés, s ebben döntő szerepet töltenek be a szülők. nagy gondot kell fordítani arra, hogy már a kisgyereket részoktassák a rágásra. ennek elmaradása esetén már gyermekkorban megkezdődik a fogromlás folyamata. a legújabb vizsgálatok szerint száz bölcsődés közül 14-nek, kiscsoportos óvodás közül 55-nek, nagycsoportos között 87-nek, az általános iskolások közül pedig 92-nek szuvas a foga.

a fogbetegek számának emelkedését a megváltozott táplálkozás okozza. akik puha, omlós ételeket esznek csakhamar leszoknak a rágásról. ezzel szemben a kemény ételeket - hus, zöldség, alma, stb. - fogyasztók fogai egészségesek maradnak. célszerű az étkezést gyümölcscsel befejezni, lehetőleg almával, mert annak jó fogtisztító hatása is van. a fogszuvasodás lényegesen ritkább ott, ahol a fluórtartalmu táplálékok fogyasztása bizonyos szintet elér. megfigyelések alapján kiderült, hogy ahol az ivóvizben körülbelül egy milligramm fluoridion van, ott a 12-14 évesek között körülbelül 50 százalékkal kevesebb a rossz fogu, mint az azonos körülmények között élő, de fluorban szegény vizet ivó gyerekeknél.

a fogromlás megelőzésének igen fontos követelménye a helyes és rendszeres szája-polás. a fogtisztítás tulajdonképpen akkor hatásos, ha minden étkezést követően megtörténik. ez azonban a gyakorlatban nem igen oltható meg, miután napközben lényegesen többször étkeznek az emberek, mint ahányszor fogat mosnak. a szakemberek egyöntetű véleménye: a fluórfogyasztás fokozásával, az étrend célszerű összeállításával, valamint a rendszeres fogápolás segítségével a szuvasodást minimálisra lehetne csökkenteni.

Mindenesetre feltétlenül előnyös a napi többszöri szájaöblítés, illetve fogmosás.

/folyt. köv./

- 37 -

bb 44. /sajtótájékoztató ... folyt./ bh

feltétlenül nagyobb gondot kell fordítani az óvodába nem járó gyerekek rendszeres fogászati ellenőrzésére, gondot okoz, hogy a középiskolás tanulóiifjúságra jelenleg nem terjed ki az általános gondozás. így ezek a fiatalok csak sürgető panaszok esetén keresik fel a fogorvost. a tapasztalatok szerint a falusi lakosság körében kevés az igény a fogászati kezelésekre iránt, ritkán jelentkezik ellenőrzővizsgálatra, fogtömésre. mindez arra figyelmeztet, hogy a fogászati nevelést a falvakban, a kisebb településeken is erősíteni kell. /mti/

--

bb 46. az iráni testvérpárt első titkárának látogatása hazánkban

mm zs bh la

1972. november 9.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága meghívására hazánkban tartózkodott eskanderi iradj, az iráni tuden párt központi bizottságának első titkára. megbeszélést folytatott pullai árpáddal, a központi bizottság titkárával az időszerű nemzetközi kérdésekről, az imperializmus elleni küzdelem előtérben álló problémáiról, valamint a két testvérpártnak a nemzetközi kommunista és munkásmozgalomban kifejtett tevékenységéről. a megvitatott kérdésekben ismételten megnyilvánult a két testvérpártnak a marxizmus-leninizmus, a proletárinternacionalizmus elvein alapuló nézetazonossága.

eskanderi iradj látogatást tett hajdu-bihar megyében, ahol találkozott a megyei pártbizottság vezetőivel. az iráni testvérpárt első titkára csütörtökön elutazott hazánkba. /mti/

--

bb 47. több mint 400 autókár a kettős ünnep után

i kf mm ie bh la

1972. november 9.

sajnálatos rekordot összesített az állami biztosító budapesti gépjármű kárrendezési központja. a kettős ünnep után - annak ellenére, hogy hétfőn és kedden az idő szép, az utak szárazak, s a látási viszonyok kedvezőek voltak - szerdán és csütörtökön több mint 400 autókárt jelentettek be a biztosító ügyfelei.

a kárügyek közül 300-at a gyorsított eljárással intéztek el, a ,, cascok,, már fel is vették a kártérítést. a szövetségi biztosítás alapján ugyancsak kifizették a megállapított összegeket azokban az esetekben, amelyeknél a felelősség kérdését egyértelműen tisztázták.

az ünnepek alatt előfordult balesetek és károk többségét egyébként a gyorsajtás és a követési távolság be nem tartása okozta. /mti/

--

- 38 -

17.25 bh

Toll 23

bb 50. párt- és állami vezetők látogatása Leninvárosban

bé/fk bzs la

1972. november 9.

csütörtökön párt- és állami vezetők látogatást tettek Leninvárosban a tiszai vegyi kombinátnál. a látogatáson részt vett nyers rezső, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára, dr. timár mátyás miniszterelnök-helyettes, valamint az mszmp kb gazdaságpolitika bizottságának egyes tagjai, bondor józsef építésügyi- és városfejlesztési miniszter, dr. dimény imre mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter, dr. faluvégi lajos pénzügyminiszter, párdi imre, az országos tervhivatal elnöke és nemeslaki tivadar, a szot titkára.

a látogatás keretében dr. szekér gyula nehézipari miniszter tájékoztatást adott a petrokémiai központi fejlesztési program célkitűzéseiről és a nehéziparnak a negyedik ötéves tervidőszakban Leninváros térségében folyó beruházásairól.

a vendégek megtekintették a tiszai vegyi kombinátban az épülő új olefinművet ,,az olefinmű és termékei,, című kiállítást, valamint a ,,vegyipari beruházások - 1971.,, című színes filmet.

ezt követően a meghívottak felkeresték a tvk nitrogénműtrágya gyárát, a polietilén üzemét, a műanyagfeldolgozó gyárüzemeit, valamint az épülő tiszai hőerőművet. /mti/

--

bb 49. négy évi börtönbüntetés sorozatos lopásért

vid/fm bzs la

1972. november 9.

a nyiregyházi megyei bíróság másodfokon tárgyalta jónás géza 34 éves, többszörösen büntetett előéletű kemecei lakos bűnügyét. jónás géza 1959 óta többet volt börtönben, mint szabadlábon. alig szabadult ki, újra lopott. hasonló bűncselekményért elítéltek már veszprémben, székesfehérváron is. legutóbb rablásért kapott öt évi börtönbüntetést. ez év áprilisában került szabadlábra és még egy hónap sem telt el, már ismét lopott: balkányban bement egy lakásba, ahonnan 1940 forintot vitt el, nyírbátorban pedig egy kerékpárt tulajdonított el, amelyet rövid idő múlva egy használtért elcserélt, s még 250 forintot kapott is rá.

a megyei bíróság elutasította a védelem fellebbezését, s így jogerőssé vált a járásbíróság ítélete: a visszaeső tolvajt négy évi szabadságvesztésre ítélték. /mti/

--

16.37/bzs

Toll 20

- 39 -

bb 51. a méréstechnikai és automatizálási tudományos egyesült jubileumi közgyűlése

t kg/gk ie bzs la

1972. november 9.

a méréstechnikai és automatizálási tudományos egyesület 20 éves fennállásának alkalmából vezetőségválasztó jubileumi közgyűlést tartott csütörtökön a technika házában. a közgyűlésen megjelent dr. horgos gyula kohó- és gépipari miniszter és dr. valkó endre, a mtesz főtitkára. dr. horgos gyula üdvözölte a jelenlévő mintegy 300 szakembert, majd a műszeripar helyzetéről és feladatairól beszélt.

a miniszter utalt arra, hogy a műszaki kultúra egyik fokmérője a műszerezettség és az automatizálás színvonala. ez a magyarázata annak, hogy a műszeripar termelésének növekedése világszerte többszörösen meghaladja az egész ipar fejlődését. hazánk nyílt gazdasági jellege, nyersanyag-szegénysége is szükségessé tette a kevésbé anyagigényes, viszonylag alacsony eszközigenyű nagy szellemi és fizikai munkahányadot tartalmazó műszeripar fejlesztését, termékei közvetlen és közvetett exportjának növelését. ezt a célkitűzést erősítették meg az eddigi iparpolitikai megfontolások, párt- és kormányhatározatok azzal, hogy kimondták a magyar műszer- és automatikaipar kiemelt fejlesztését. az elmúlt husz évben az ágazat termelése - a gépipari hétszeres termelésnövekedéssel szemben - huszszorosára emelkedett. ez azt jelenti, hogy a műszeripar termelése öt évenként megkétszereződött, és így a gépipar leggyorsabban fejlődő ágazata lett. **Több mint**

- a termelés ilyen nagymértékű növekedését a hazai igények mellett az erőteljesebb export-orientáció, a növekvő exportképesség, s a mind jobban kibontakozó nemzetközi munkamegosztás tette lehetővé. az eddigi eredmények bizonyítják - mondotta dr. horgos gyula -, hogy az elmúlt két évtizedben a műszaki szakemberképzés az igényeknek és a követelményeknek jól megfelelt. műszeriparunk ma már rendelkezik olyan jól felkészült szakemberekkel, akik képesek biztosítani az iparág további gyors fejlődését. az eddigi fejlődés reális alapot nyújtott a számítástechnikai központi fejlesztési program beindításához. megkezdődött a közuti jármű-műszerek kifejlesztése és sorozatgyártása, s a szerszám-gép-vezérlő berendezések gyártása. számos új berendezést fejlesztettek ki az orvosi műszercsoportban.

/folyt. köv./
16.45/bzs

- 40 -

16.17.30

bb 51. a méréstechnikai .. 1. folyt./bzs

a további feladatokról szólva a miniszter elmondotta: elsősorban azokat a termékcsoportokat kell fejleszteni, amelyek a korszerű technika elemeit erősítik a műszeriparban, a gépiparban, és közvetítik a népgazdaság egyéb területeire is. figyelembe kell venni, hogy az igények gyorsan változnak, ezért azokat a műszereket célszerű gyártani, amelyek várhatóan sokáig nem avulnak el.

- a növekvő hazai igények mellett gépiparunk külföldi versenyképességének előfeltétele már jelenleg is, de a jövőben méginkább a jól működő automatika. az automatizálási feladatokban műszeriparunk jelentős részt vállal - folytatta a miniszter. - a gyártmányszerkezet kialakításánál számításba kell venni a műszaki tudományos együttműködés keretében a szocialista országokkal kötött szakosítási egyezmények szerint a mezőgazdasági automatizálás, a gázvezetékek távmérése és vezérlése, a vegyipar programjához szükséges automatika berendezések gyártásának feladata hazánkra vár. új követelmény a számítógépes automatizált irányítási rendszerek kidolgozása. mint ismeretes, jelentős együttműködés alakult ki a magyar műszeripar és a szovjetunió autóipara között, a zsiguli-program keretében.

- más országok műszeriparával is szükséges a kölcsönös kapcsolatok bővítése. az elmúlt években vásárolt licencek hozzájárultak az egyes termékek, termékcsoportok versenyképességének növeléséhez. az elért jó eredmények mellett viszont kifogásolható, hogy kevés olyan külföldi újdonságot vettünk át, amelyek a technológiai színvonal emelését segíthetnék.

a jelen gondjai és eredményei mellett a továbbiakban a jövő feladatait vázolta fel a miniszter beszédében. eszerint az elkövetkező években erőteljesebben kell tovább folytatni az alkatrészek tipizálását és megfelelő alkatrész-bázisok kialakításával az alkatrészgyártást. magát a műszeripart is automatizálni kell, hogy a rendkívül kényes és igényes automatizálási eszközöket megfelelő pontossággal és megbízhatósággal, termelékenyen tudja az ipar gyártani. a szervezettebb és magasabb színvonalon előkészített gyártással, a korszerű termelőberendezések megfelelő kihasználásával lehet tovább fokozni a gazdasági eredményeket. körültekintőbb, szervezettebb anyagellátással, gazdaságosabb kooperációval, szigorubb takarékosági intézkedésekkel jelentős önköltségcsökkenés érhető el - hangsúlyozta befejezésül dr. horgos gyula.

/folyt. köv./
16.50!bzs

- 41 -

16.17.30

bb 51. /méréstechnikai ... 2. folyt./bzs

a kohó- és gépipari miniszter beszédét követően hajduska kurt, a méréstechnikai és automatizálási tudományos egyesület főtitkára tartott beszámolót. ezután került sor az egyesület új tisztségviselőinek megválasztására és a kiemelkedő munkáért járó jutalmak, díjak átadására. v /mti/

.-

bb 48. csaknem tízmillió forintot ajánlottak fel a miskolci vállalatok új óvodák létesítésére

vid/fm bzs la

1972. november 9.

miskolc megyei város tanácsának végrehajtó bizottsága csütörtökön miskolcon tartott ülésén a gyermekintézmény-hálózat fejlesztéséről, a társadalmi összefogás tapasztalatairól tárgyalt.

megállapították, hogy a bölcsődék hálózata az utóbbi években jelentősen fejlődött. jelenleg tizenhét területi és három vállalati bölcsőde működik. a gyermekgondozási segély bevezetése nem csökkentette a várt mértékben a bölcsődei helyek kihasználását. ezért továbbra is szükséges a negyedik öt éves tervben előirányzott bölcsődék megépítése. ezek azonban nem a tervezett időpontban nyílnak meg, ami majd gondokat okoz.

1975-ig négy új bölcsőde épül négyszáznyolcvan helytel-többek között az összekötő- és az avasi új városrészben.

emelkedett az óvodai helyek száma is. egy év alatt négyszázhatvanhat óvodás elhelyezésére nyílt lehetőség. ennek ellenére iskolai tantermet, lakásokat is igénybe kellett venni az igények kielégítésére. a negyedik öt éves tervben különböző anyagi forrásokból, valamint a vállalatok, intézmények által felajánlott összegekből a városi tanács ezernégyszázötven óvodai hely létesítését vette tervbe. három - egyenként kétszáz személyes óvoda állami beruházásként épül az új városnegyedekben, míg a városi tanács saját anyagi erőforrásaiból öt új óvodát létesít.

a városi tanács kezdeményezésére tizenkét miskolci intézmény, illetve vállalat csaknem tízmillió forinttal járul hozzá az óvodai hálózat továbbfejlesztéséhez. /mti/

16.55/bzs

16.18⁰⁰

.-
- 42 -

bb 53. százezer látogató a buenos aires-i magyar kiállításon

i sb/pá ie bzs la

1972. november 9.

jelentős sikerekről kapott tájékoztatást a hungexpo argentinából, a buenos airesben most zárult első önálló magyar ipari kiállításról. a „magyarország bemutatkozik”, című kiállítást több mint százezren tekintették meg. az argentin szakemberek és üzletemberek nyilatkozatai szerint a kiállítás nagy segítséget nyújtott a magyar-argentin kereskedelmi és gazdasági kapcsolatok újabb lehetőségeinek feltárásához, bővítéséhez. a bemutatón résztvevő mintegy 50 magyar szakembernek a kiállítás kedvező alkalmat nyújtott az üzleti lehetőségek felmérésére. az argentin partnerekkel folytatott megbeszélések rámutattak, hogy számos területen kínálkozik lehetőség a kereskedelem bővítésére, különösen az ipari kooperáció különféle módozatainak felkutatásával, felhasználásával. a kapcsolatok további erősítése várható attól is, hogy a felek elhatározták: magyar-argentin vállalkozói vegyesbizottságot hoznak létre. a kiállítás látogatói nemcsak a magyar ipar termékeivel, hanem magyarország kulturájával, képző- és iparművészetével is megismerkedtek. /mti/

.-

bb 52. cevdet sunay,

gk zs bzs la

1972. november 9.

a török köztársaság elnöke táviratban mondott köszönetet losonci pálnak, az elnöki tanács elnökének a török nemzeti ünnep alkalmából küldött jókívánságaiért. /mti/

.-

bb 55. bod éva kerámikusművész kiállítása miskolcon

vid/fm bzs la

1972. november 9.

csütörtökön miskolcon, a képcsarnok vállalat szőnyi istván termében kiállítás nyílt bod éva kerámikusművész alkotásaiból.

a tárlaton csaknem száz művészi kerámiatárgy látható. a kiállítást mura péter érdemes művész, liszt-díjas, a miskolci szimfonikus zenekar igazgatója nyitotta meg. /mti/

17.00/bzs

16.18⁰⁰

.-
- 43 -

bb 54. tanácsi végrehajtóbizottságok napja vas megyében
- új ,, fiatalos,, savaria-játékok szombathelyen

vid fm bh la

1972. november 9.

vas megyében csütörtök a tanácsi végrehajtó bizottsági
ülések napja volt. fontos, közérdekű témákat vitatott meg a
megye mindhárom városának vezető testülete. három nagyköz-
ség - körmend, répcelak és jánosháza -, valamint több falu ta-
nácsi végrehajtó bizottsága is ezen a napon ülésezett.

szombathelyen

jóváhagyták az 1973. évi savaria-programot. ez most azért kü-
lönösen érdekes, mert a játékok az idén multak 10 évesek, s
leszürve az eddigi tapasztalatokat, felfrissítik, ,, fiatalos-
sabbá, teszik azokat. az eseményeket április és augusztus közé
tömörítik, mivel az egész évre széthuzott rendezés nem vált be.
a legnagyobb változás, hogy a világhírű isis-szentélyben működő
nyári szabadtéri színházat megnyitják a szélesebb érdeklődésre
számított, a fiatalokat is vonzó darabok előtt. így 1973-ban
sinkovits-estet rendeznek. a változatlanul nagysikerű varázs-
fuvola mellett ,, musica hungarica,, címmel irodalmi, zenei,
táncos estekre kerül sor. koncertet ad a szombathelyi szimfóni-
kus zenekar. a beat zene is ,, betör,,: illés-estre kerül sor
augusztus közepén az antik iseumban. a savaria-karnevált
ezuttal nem rendezik meg.

a programban több tudományos ülés szerepel. kőszegen
tartja jubileumi ülését májusban a magyar tudományos akadémia
irodalomtudományi intézete ,, a nyomdászat kezdete és a magyar
irodalom,, témakörében. a magyarok világszövetsége rendezésé-
ben anyanyelvi konferenciára, a vasi szemle 15 éves fenn-
állása alkalmából a vidéki folyóiratok konferenciájára kerül
sor. kiemelkedő esemény lesz augusztus 20-án a vas megyei muzeum-
falu felavatása szombathelyen. a hagyományos programok közül
ismét megszervezik a husvéti nemzetközi autóstalálkozót, a sava-
ria nemzetközi táncversenyt és a magyar táncbajnokságot, a sava-
ria nyári egyetemet és a jáki, kőszegi templomi koncerteket.
szombathely ezenkívül országos munkás-dalok találkozóinak, a pannon
városok bélyegkiállításának is otthont ad.

/folyt. köv./

- 44 -

17.10 bh

10.18⁰⁰

bb 54. /tanácsi ... folyt. / bh

kőszegen

a lakossági szolgáltatásokkal kapcsolatban megállapították,
hogy az alapellátás sokat javult az elmúlt időszakban. ehhez
hozzájárult az új szolgáltatóház megépítése. a vegytisztítást
azonban ezideig helyiséghiány miatt minden erőfeszítés ellené-
re nem tudták megindítani, pedig a tanácsnak kevés híján 2
millió forint áll rendelkezésére erre a célra. előreláthatólag
csak 1974-ben nyílik lehetőség e szolgáltatás bevezetésére.

sárvárott

többek között^a panaszügyek intézése szerepelt a napirenden. leg-
utóbb egy évvel ezelőtt vizsgálták meg ezt a kérdést. azóta
csökkentek a panaszok az államigazgatási munkára, ami a ta-
nácsi szakigazgatási szervek döntéseinek javulását igazolja.
/mti/

--

bb 56. mi okozza a ködöt?

i hz/fk ie bzs la

1972. november 9.

a meteorológiai intézet tájékoztatása szerint csütörtök
délutánra a kárpát-medence csaknem egészét köd borította. a vas-
tag ködtakaró akadályozta a nappali felmelegedést is, az ország-
ban nem-igen emelkedett 6-8 foknál magasabbra a hőmérő higany-
szála. a tartósan hazánkra telepedő és nappalra sem szűnő ködöt
a kárpát-medencében nyugalmi helyzetbe került igen nedves, eny-
he légtömegek okozzák. a szinte mozdulatlan, vastag levegőréteg
éjszaka lassan hül le, a benne lévő pára köd formájában kicsa-
pódik és így, mint egy hőszigetelő párna, megakadályozza a továb-
bi lehülést. ennek köszönhetjük, hogy bár novembert irunk, ezek-
ben a napokban jóformán alig volt éjszakai fagy. a rend szerint
a reggeli órákra megsűrűsödő köd viszont megakadályozza a talaj
felmelegedését, és ezzel együtt a nappali hőmérséklet emelkedé-
sét is.

ősszel gyakran alakulnak ki a mostanihoz hasonló nyu-
galmi időszakok, és ezért gyakori hazánkban az őszi ködképződés.
a közúti közlekedésben résztvevőknek oly sok bosszúságot és kése-
delmet okozó ,,vendég,, távozására csak akkor számíthatunk, ha
a nyugat felől már megindult hűvös légtömegeknek sikerül betör-
niük a kárpát-medencébe és megbontaniuk a nyugalomba jutott le-
vegő nyomán kialakult időjárási egyensúlyt. erre az előrejelzé-
sek szerint a hét végén vagy a jövő hét elején számíthatunk./mti/

--

17.25/bzs

10.18⁰⁰

- 45 -

bb 57. husz éves a balassagyarmati mikszáth kálmán művelődési központ

vidö/fm bzs la

1972. november 9.

fennállásának 20. évfordulóját ünnepli a balassagyarmati mikszáth kálmán művelődési központ. ebből az alkalomból csütörtökön az intézményben kiállítás nyílt a két évtizedes tevékenységet szemléltető fotókból, dokumentumokból és plakátokból. bemutatják a kiállításon a művelődési központ egyik fiókintézménye a horváth endre galéria 1969 óta kifejtett munkásságát is. a galéria eddig megrendezett ötven kiállítását több, mint ötvenezeren tekintették meg. /mti/

--

bb 58. üzemképes hóékek, hómarók várják a telet békésben - „hóértekezlet”, békéscsabán, a közuti igazgatóságon

vid/fm bzs la

1972. november 9.

„hóértekezletet”, tartottak csütörtökön, békéscsabán, a közuti igazgatóságon. ott voltak a tanács, a közlekedés-rendészet és a volán vállalat képviselői és együttműködési megállapodást írtak alá, amelynek értelmében közösen igyekeznek majd szabaddá tenni adott esetben a közutakat, amelyeket elsősorban a távolsági járatok, a munkásbuszok zavartalan közlekedtetése céljából kell majd a hótól letakarítani. rangsorolták a megye utszakaszait, s megjelölték azokat a közutakat,

együttműködési megállapodást köt a közuti igazgatóság a mezőgazdasági üzemekkel is, hogy a szakosított sertéstelepekhez, majorokhoz vezető bekötő utakat is rendszeresen hómentesen tartassák. bejelentették többek között, hogy a közuti igazgatóság 56 különböző típusú hóeltakarító gépe teljesen kijavítva, üzemképes állapotban várja a telet. megszervezték az állandó inspekción, a társszervek közötti információ-szolgáltatást. /mti/

--

bb 59. megkezdődött az v. országos felsőoktatási kollégiumi konferencia pécsen - emlékezés a 350 éves nagyenyedi kollégiumra

vid/fm bzs la

1972. november 9.

1962 óta ötödször gyűltek össze a magyar felsőoktatási intézmények kollégiumainak és diákotthonainak küldöttel problémáik megvitatására, ez alkalommal az ősi mecsekajai diákvárosban: pécsen. az orvostudományi egyetem aulájában csütörtökön ünnepi ülésel kezdődött meg a háromnapos tanácskozás, amelynek előterében a kollégiumokban folyó politikai és szakmai nevelő munka színvonalának további javítása áll.

/folyt. köv./
17.30/bzs

- 46 -

Tó 18⁰⁰

bb 59. /megkezdődött ... 1. folyt./bzs

a vendéglátó egyetem nevében dr. boros béla rektor köszöntötte a megjelent mintegy négyszáz kollégiumi diák- és tanárvezetőt, majd dr. polinszky károly művelődésügyi miniszterhelyettes nyitotta meg az országos konferenciát. megemlékezett a bethlen gábor alapította nagyenyedi kollégiumról, amely az idén ünnepelte fennállásának 350. évfordulóját. kollégiumainknak - mutatott rá a miniszterhelyettes - mint tiszta forrásból kell meríteniök a hajdani nagynevű diákközösségek életéből és működéséből, s ápolniök kell azok nemes, haladó hagyományait. a párt központi bizottságának az oktatás fejlesztésére hozott júliusi határozata különösen időszerűvé tette a mostani kollégiumi konferenciát. a cél: az új típusú, szocialista kollégiumok kialakítása, s ennek kapcsán számos elméleti és gyakorlati kérdés merült fel, amelyeknek tisztázása a tanácskozás résztvevőire vár.

a konferencia során öt szekcióban vitatják majd meg a diákok és a tanárok a kollégiumi nevelőmunka továbbfejlesztésének ügyét. ennek során megkülönböztetett figyelmet szentelnek a szakmai nevelőmunkával és a szakkollégiumok kialakításával kapcsolatos kérdéseknek. a résztvevők pécsi tartózkodásuk idején el látogatnak az egyetemnek és a főiskolák kollégiumaiba, és eszmecserét folytatnak az ott lakó fiatalokkal. /mti/

--

bb 60. kiosztották az idei hild jános emlékérmeket

t sb/pá ie bzs la

1972. november 9.

az urbanisztikai világnapról tartott csütörtöki ünnepi megemlékezés alkalmából került sor a városfejlesztési gyakorlatban és a műszaki-tudományos munkában, oktatásban elért kimagasló eredmények elismerésére alapított hild jános emlékérem kiosztására. az ünnepségen megjelent dr. papp lajos államtitkár, a minisztertanács tanácsi hivatalának elnöke. az emlékérmeket sarlós istván, a magyar urbanisztikai társaság elnöke nyújtotta át.

a kimagasló városfejlesztési munkáért ketten kaptak egyéni emlékérmeket: dr. borsos józsef nyugalmazott egyetemi tanár, az urbanisztika és különösen a városgazdaság oktatásában, elméleti és gyakorlati művelésében kifejtett kiemelkedő munkájáért, valamint reile géza, a kecskeméti városi tanács elnöke a gyakorlati városfejlesztésben és annak irányításában elért kitűnő munkájáért.

hild jános emlékérmeket kapott két város is: szombathely és debrecen a város tanácsa és társadalma a városfejlesztésben elért jelentős eredményeiért. /mti/

17.38/bzs

Tó 18⁰⁰

--
- 47 -

bb 61. szolidaritási távirat

fk zs bzs la

1972. november 9.

a magyar szolidaritási bizottság táviratot küldött a szíriai afro-ázsiai szolidaritási bizottságnak. a távirat hangsúlyozza:

- megdöbbenéssel értesülünk nap mint nap az izraeli agresszoroknak a szíriai arab köztársaság ellen irányuló barbár támadásairól, amelyekkel békés polgárok, nők, gyermekek, öregek életét veszélyeztetik. szolidaritásunkról és támogatásunkról biztosítjuk önöket és felemeljük tiltakozó szavunkat az arab országok szuverenitását, az alapvető emberi jogokat sértő terrorakciók ellen.
/mti/

--

bb 62. indiai népművészeti kiállítás nyílt

t vt/pá zs bzs la

1972. november 9.

indiai népművészeti kiállítás nyílt csütörtökön a magyar nemzeti galériában. a három terem megtöltő, változatos anyag méltóan reprezentálja az indiai népművészet sokoldalúságát, gazdagságát. a bemutatón láthatók egyebek közt szebbnél szebb faliszőnyegek, selyem-szőnyegek, ágytakarók, népviseleti ruhák, stólok, fejdíszek, maszkok, különböző kézműves munkák fémből, agyagból, gyékényből, fából. helyet kaptak különféle dísz tárgyak, ékszerek, mitológiai témájú alkotások, továbbá himzések, fafigurák, árnyjáték-bábuk, festmények, rajzok, zsinóron mozgatható madarak és más érdekességek is.

a november 26-ig tartó kiállítást dr. horváth klára, a kelet-ázsiai múzeum tudományos munkatársa nyitotta meg. jelen volt a megnyitáson társadalmi, kulturális életünk sok ismert személyisége, s ott volt c.b. muthamma asszony, az indiai köztársaság nagykövete, valamint a budapesti diplomáciai képviselők több más vezetője és tagja. /mti/

--

18.00/bzs

- 48 -

bb 63. új otthonok a cigányputrik helyén - a cigánylakosság helyzetéről tárgyalt a hazafias népfront szolnok megyei elnöksége

vid/fm bzs la

1972. november 9.

a hazafias népfront-mozgalom jelentős szerepet vállalt a cigánylakosság helyzetének javításából. a tanácsokkal együttműködve irányelveket dolgoztak ki életkörülményeik fokozatos rendezésére. mint a hazafias népfront szolnok megyei elnökségének csütörtöki ülésén megállapították: a közös erőfeszítések eredménye máris érzékelhető. napirenden van a megyében a cigánytelepek felszámolása. a rendszeres munkaviszonyban lévő cigánycsaládok részére állami segítséggel, több mint háromszáz új lakást építettek fel, százhusz családi otthont megvásároltak a részükre. künszentmártonban például a téglagyár építőanyaggal és társadalmi munkával is segítette a cigányok lakásépítését. erőfeszítéseket tesznek a cigányok foglalkoztatásának növelésére is. a népfrontbizottságok és a tanácsok közösen keresik, kutatják az új munkaalkalmakat. szolnokon, mezőtúron és turkevén ma már a cigánylakosok nagyobb része dolgozik. számottevő az előrehaladás az iskoláztatás terén is. itt elsősorban a társadalom segítségével hozott kedvező eredményeket. szolnokon a május 1. ruhagyár kollektívája például százezer forintos társadalmi munkával felújította a kisgyepi kéttantermes iskolát. a népfront mellett működő pedagógiai társadalmi bizottság kezdeményezésére hatvan cigánytanuló kap kedvezményes napközis ellátást. a népfront-elnökség újabb tennivalókat határozott meg a cigánylakosság életkörülményeinek javítására. /mti/

--

bb 64. közlekedési balesetek

i ms/gg bzs la

1972. november 9.

budapesten a xiv. kerületben a kerepesi ut és a sarkantyú utca kereszteződésénél lévő hév átjárón figyelmetlenül ment át csuhaly miklós hegesztő. egy arra haladó hév szerelvény elütötte. a szerencsétlen ember a kórházba szállítás után belehalt sérüléseibe.

ugyancsak a xiv. kerületben figyelmetlenül és szabálytalanul ment át a hungária köruton szabó ferenc segédmunkás. egy tehergépkocsi elütötte. súlyos sérüléssel szállították kórházba.

/folyt. köv./
18.05/bzs

- 49 -

bb 64. /közlekedési ... 1. folyt./bzs

korán indította az egyik 43-as jelzésű autóbust pásztor lászló autóbuszvezető. ennek következtében özv. dóczi imréné 73 éves alsógödi nyugdíjas leesett az autóbusról. a mentők súlyos sérüléssel szállították kórházba. az autóbuszvezető ellen eljárás indult.

eltörött a nyomócsöve annak az autóbusszal, amelyet tomek jános váci sofőr vezetett. a kifolyt olajon egy személygépkocsi megcsuszott és összeütközött egy másik autóbusszal. a személygépkocsi vezetőjét, paál ernő lászló 65 éves budapesti nyugdíjast súlyos sérüléssel kórházba szállították a mentők. tomek jános ellen, mivel tudomása volt az autóbusz műszaki hibájáról, a rendőrség eljárást indított. /mti/

--

bb 65. halálos üzemi baleset a mohácsi farostlemezzgyárban

vid/fm bzs la

1972. november 9.

halálos kimenetelű üzemi baleset történt csütörtökön a mohácsi farostlemezzgyárban. az új lapképző üzemi szerelési munkahelyén emelésre készítették elő egy prés-kirakó gerenda-szerkezetet. a talapzatot a gerendával összekötő csavarok elszakadtak, s ennek következtében mintegy hat és fél méter magasból körülbelül hat tonnyányi gerenda zuhant a talapzaton dolgozó rohonczi józsef 21 éves gépszerelőre, a budapesti gyár- és gépszerelő vállalat mohácsi kirendeltségének dolgozójára. rohonczi józsef súlyos sérülésébe a helyszínen belehalt.

a baleset körülményeinek tisztázására vizsgálatot indítottak. /mti/

--

bb 66. tájékoztató a televízió film-programjáról

t nn/mm zs bzs la

1972. november 9.

az idén összesen 755 filmprodukciónak szerepel a televízió képernyőjén - mondta dobos istván, a televízió film- és koprodukciónak főszervezőjének helyettes vezetője csütörtöki sajtótájékoztatóján, amelyen a tévé jövő évi film-terveit ismertette. 1973-ban több utirajz, folklór, dokumentum-film kerül a közönség elé. továbbra is feladatnak tekintik a filmművészet óriásai életművének megismertetését a közönséggel. /folyt.köv./

18.15/bzs

- 50 -

bb 66. /tájékoztató ... 1. folyt./bzs

igy műsorra tűzik kozincev, csuhraj, rené clair és truffaut számos filmjét. a csütörtök esti sorozatokban vetítik majd a felszabadítás című lenin-díjas szovjet alkotás öt epizódját, egyenként 90 percben. egy másik sorozat nyolc, egyenként egyórás adásban az iszlámot mutatja be. megismerkedhetünk az orosz klasszikus irodalom olyan híres adaptációival, mint a feltámadás, az anna karenina, a karamazov testvérek, a kutyás hölgy, az élő holttest. bizonyára sikere lesz a thibault család tv-s változatának is. érdekesség a francia pathé cég nagy csata című sorozata, amely a II. világháború jelentős hadszíntereit keresi fel, korabeli dokumentum-felvételek, híradórészletek bejátszásával, nem utolsósorban a valamikori résztvevők, szemtanúk megszólaltatásával.

kéthavonta a tv operaszínpada címmel operafilmekből állítanak össze ciklust, amelyben a parasztbecsületet, turandotot, a bajazzókat, a don pasqualet sugározzák. szombat-vasárnap délutánonként is nívós, az eddiginél igényesebb filmeket tűznek műsorra. így láthatunk egy angol sorozatot: az állatokról bizalmasan címmel, egy hat epizódból álló utirajzot a szaharáról, egy csehszlovák produkciót japánról, egy másik filmet pedig etiópiáról. a rajzfilmek híveinek szerez kellemes perceket majd a süsi keselyű, a flugos futam, valamint a flinstone család újabb epizódjainak bemutatása. folytatódik a nyugatnémet salto mortale sorozat, s láthatjuk még az osztrák omar pasa, a bolgár az ottomán birodalom bukása című műveket.

eredményes tárgyalások folytak a szovjet filmtudományi intézettel. a megállapodás értelmében mintegy harminc klasszikus produkció érkezik a közeljövőben a magyar televízió címére. az amerikai metro goldwyn mayer céggel is megbeszélést folytattak, s előreláthatólag hamarosan greta garbo-ciklus kerül majd képernyőre. /mti/

--

18.20/bzs

- 51 -

bb 67. olaszországi turnéra utazott a győri filharmonikusok zenekara

vid fm bh la

1972. november 9.

a győri filharmonikusok zenekara csütörtökön olaszországi turnéra utazott. az együttes milanóban, pisában, san remóban más városokban több mint husz hangversenyt ad. sándor jános liszt-dijas karnagy vezényletével. műsorán brahms-, liszt-, bartók-, csajkovszkij-, mozart-, mendelssohn -, és sztravinszkij-művek szerepelnek. fellép a koncerteken andor éva és bende zsol, az állami operaház magánéneke, valamint a debreceni kodály-kórus is.

a hangversenyek alkalmával a zenekart gabriele gandini fiatal olasz karmester is vezényli, valamint közreműködik több olasz zongora- és hegedű-művész is. /mti/

bb 68. belföldi híreink jegyzéke 13.00 órától 18.00 óráig!

bh la

1972. november 9.

31. tímföld szállítmány algériába
32. fiatal műszakiak vetélkedője
33. egycsírāju cukorrépa mag
34. új sörgyár
35. képzőművészeti konferencia
36. fenyő lászló emléktábla
37. pécsi sándor emlékműsor
38. radnóti emlékbélyeg
39. barcs sándor kitüntetése
40. a fővárosi tanács vb-ülése
41. p. bak jános kiállítása
42. a békés megyei képviselőcsoport ülése
43. tanácskozás az üzemmérnök képzésről
44. sajtótájékoztató a fogászati hónapról
45. gyógyszersegély vietnamnak
46. a tudeh párt első titkárának látogatása
47. autókárok
48. új óvodák
49. sorozatos lopás
50. párt- és állami vezetők a tvk-ban
51. mérés-technikai tud. egyesület közgyűlése
52. cevdet sunay
53. buenos aires-i magyar kiállítás
54. tanácsi vb-k napja vas megyében

/folyt. köv./

- 52 -

18.40 bh

Tó 18.00

bb 68. /belföldi híreink.... folyt./ bh

55. bod éva kiállítása
 56. mi okozza a ködöt?
 57. mikszáth művelődési központ
 58. hó-értekezlet békésben
 59. felsőoktatási kollégiumi konferencia
 60. hild emlékérmek
 61. szolidaritási távirat
 62. indiai népművészeti kiállítás
 63. a hnf szolnok megyei elnökségi ülése
 64. közlekedési balesetek
 65. halálos üzemi baleset
 66. tájékoztató a tv film-programjáról
 67. győri filharmonikusok
 68. hírjegyzék
- /mti/

bb 69. vonat és traktor szerencsés kimenetelű karambolja - másfél órát szünetelt a forgalom tatabánya és oroszlány között

vid mné fm bh la

1972. november 9.

szerencsés kimenetelű karambol történt csütörtökön, a kora délelőtti órákban a környe és tatabánya közötti vasutvonalon. a környei vörös csillag tsz traktorosa, varga györgy pótkocsis zetorjával egy sorompó nélküli átjárón haladt át, amikor éppen a síneken leállt a motorja. mivel nem tudta beindítani, le-szállt róla és a pótkocsit lekapcsolta. a közben odaérkező vonat azonban a rendkívül sűrű ködben nem vett észre a traktort, nekiütközött és maga alá gyűrve, több mint száz méteren át tol-ta. a mozdony szolgálatképtelenné vált, a váltó is megrongálódott. személyi sérülés nem történt. két vonat 130, illetve 100 percet késett és több vonatot nem tudtak elindítani. miután a tönkre-ment zetort egy másik traktorral elvontatták, másfél órás szünet után helyreállt a forgalom. a felelősség megállapítására vizsgál-latot indítottak. /mti/

- 53 -

18.45 bh

Tó 18.00

bb 70. ülést tartott az országos ifjúságpolitikai és oktatási tanács

pv fk zsbh la

1972. november 9.

ilku pál művelődésügyi miniszter elnökletével csütörtökön ülést tartott a z országos ifjúságpolitikai és oktatási tanács.

napirenden - egyebek között - az ifjúság egészségügyi helyzetéről készített beszámoló szerepelt, amely megállapítja: örvendetes, hogy az új nemzedék egészségi állapota fokozatosan és jelentősen javul, a nemzetközi összehasonlítás alapján kielégítő. a fiatalok rendszeres gyógyító-megelőző, valamint általános orvosi és szükség szerint szakorvosi ellátásban részesülnek. a tanács ugyanakkor szükségesnek tartja az iskolai testnevelés fejlesztését, az egészséges életmódra nevelés, a családi életre való felkészítés fokozottabb elősegítését.

a tanács megtárgyalta a gyermek- és ifjúságvédelem kérdéseiről szóló jelentést is. megállapította, hogy a kormány utóbbi években tett intézkedései nyomán javultak az állami gondozott gyermekek és pedagógusaik életkörülményei. a negyedik ötéves terv esztendeiben mintegy 2400 nevelőotthoni hellyel, kilenc megyében gyermek- és ifjúságvédő intézettel bővül a hálózat. a tanács hangsúlyozta a család felelősségét, a szülői ház és az iskola jobb együttműködésének szükségességét a gyermekek nevelése érdekében. állást foglalt abban is, hogy valamennyi állami és társadalmi szerv hatékony együttműködésére van szükség.

az oiot határozatot hozott az ifjúságra vonatkozó statisztika megfigyelések rendszeréről; a határozat értelmében az ifjúsági adatgyűjtés a 14-29 éves korosztályra terjed ki.

a továbbiakban a tanács jóváhagyta az egyetemek és főiskolák működési szabályzatának kétéves tapasztalatairól szóló tájékoztatót és kedvezően értékelte, hogy az egyetemi és kari tanácsok teljesjogu tagjai a hallgatók sorából választott képviselők is.

a tanács elfogadta az ifjúsági klubok működési irányelveit, valamint az ifjúságnak nyújtandó turisztikai és kulturális kedvezmények rendszerének tervét és 1973. évi programját./mti/

bb 71. időjárásjelentés

gg bh la

1972. november 9.

a meteorológiai intézet jelenti csütörtökön 19 órakor:

megélnkülő szél

várható időjárás az ország területére péntek estig: a reggel még sokfelé előforduló köd napközben az ország legnagyobb részén feloszlik, majd változóan felhős idő várható eső nélkül. fokozatosan megélnkülő déli, délnyugati szél. a nappali felmelegedés kissé erősödik. a legmagasabb hőmérséklet pénteken általában 13-18 fok között, néhány, délelőtt még ködös helyen 10 fok körül várható./mti/

--

- 54 -

bb 72. a köd miatt

i msgg bzs la

1972. november 9?

csütörtökön este 1/2 7-től a budapesti közlekedési vállalat kénytelen volt átmenetileg szüneteltetni a budafoki átkelő hajójáratokat. /mti/

--

bb 73. gázolás - összeütközés

i ms/gg bzs la

1972. november 9.

csütörtökön délután a bécsi ut és a bojtár utca sarkán egy személygépkocsi elütötte a 82 éves brednyánszky borbálát. az idős nőt súlyos sérüléssel kórházba szállították. a kacsón pongrác uton egy teherautó a 74 éves rung mártonnét ütötte el, aki szintén súlyos sérüléssel került kórházba.

cinkotán az ilona telepi temetőnél két teherautó ütközött össze. a baleset következtében varga józsef segéd munkást és vajzer rudolf üzemvezetőt súlyos sérüléssel szállították kórházba./mti/

--

bb 74. belföldi hireink jegyzéke 18.00 órától zárásig

bh la

1972. november 9.

69. vonat és traktor karambolja
70. oiot ülése
71. időjárásjelentés
72. a köd miatt...
73. gázolás
74. hírjegyzék

/mti/

--

- v e g e -

- 55 -

20.43 bh

10:20⁰⁰